

Utorak, 6. maj 2003.

Svedok Dževad Gušić

Svedok B-1461

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), samo bih želeo da mi nešto objasnite. Ovo je, naime, ova lista redosleda svedoka koju je dala suprotna strana, predviđeno vreme stoji tri sata. Vi ste juče objasnili da se to odnosi i na mene, da je to zajedno, pa mi recite molim vas da li to znači da suprotna strana određuje i vreme mog unakrsnog ispitivanja ili vi to određujete?

SUDIJA MEJ: Ne, to je tek procena potrebnog vremena. Dakle, Tužilaštvo procenjuje koliko će ukupno vremena svedok da svedoči. To je tek predviđanje, to nije obavezujuća procena. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pretpostavljam da ipak imate u vidu da je ovaj svedok bio predsednik Stranke demokratske akcije u Bratuncu, a čuli ste i od prethodnog svedoka koji je bio zaštićen da su u toj opštini osim dva sva srpska sela sravnjena sa zemljom i stanovništvo, koje nije uspelo da izbegne u Bratunac i u Srbiju, pobijeno. I ne vidim razlog da mi ne date nešto duže vreme da pitam ovog svedoka, jer bi on morao znati za razne događaje.

SUDIJA MEJ: Sada možete o tome da ga pitate. Mi smo sve to uzeli u obzir kada smo razmatrali vreme koje vam stoji na raspolaganju. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dakle, nećete da mi produžite ništa?

SUDIJA MEJ: Idemo dalje, pa ćemo onda na kraju da vidimo kakva je situacija. Počnite sa unakrsnim ispitivanjem.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Gušiću, juče ste u svom svedočenju govorili da su sva ta vodeća direktorska mesta na području opštine Bratunac u velikoj većini držali Srbi, čak ste rekli nekih 80 posto. Je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Govorio sam o javnim preduzećima opštine Bratunac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, o javnim, javnim društvenim i tako dalje. Je li tačno da je direktor preduzeća "Vihor" bio Đodić Sead? Samo mi odgovarajte sa da i ne da bi štedeli vreme.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo privredno preduzeće, ovaj, i kad sam ja govorio, nisam imao na umu privredna preduzeća. Što se tiče privrednih preduzeća, bilo je direktora i Muslimana i bilo je direktora i Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, je li tačno da je Fahro Đodić bio direktor fabrike "Kaolin"?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je Mujo Mujičić bio direktor fabrike keramike u Bratuncu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je jedno vreme bio, ne znam koje vreme, ali vi govorite o privrednim preduzećima. Ja sam govorio juče o ovim preduzećima što se bave društvenim djelatnostima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je Edo Ahmić bio direktor "Kartonaže"?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je Ćazim Avdić bio direktor "Ferosa"?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: "Feros" nije bio u Bratuncu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je Enver Hekić bio direktor "Autotransporta"?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je Rifat Bešić bio direktor drvne industrije u Bratuncu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Rifat Bešić je umro prije nekoliko godina nego što će doći do okupacije Bratunca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su Ahmić i Selmanagić bili direktor i zamenik direktora rudnika "Sase"?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Rudnik "Sase" nije lociran u Bratuncu. To je opština Srebrenica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je direktor srednje škole u Bratuncu bio takođe Musliman, Hasim Hasanović?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A osnovne škole Taib Avdić, takođe Musliman?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam za osnovnu školu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ne znate?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Mogu nešto da ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno... Pa u tako malom mestu vi ste predsednik stranke, pretpostavljam da bi trebalo da znate?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Taib Avdić, nešto mi nije poznato to ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, nije vam poznato. A je li tačno da je predsednik Suda za prekršaje bio Bahret Kustura?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: On je bio nekad prije predsjednik Suda za prekršaje. U zadnje vrijeme mislim da je radio kao neki inspektor u opštini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A predsednik Osnovnog suda bio je Hajro Halilović, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bratunac nije imao Osnovnog suda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A bio je na području jednog Osnovnog suda, a predsednik tog Osnovnog suda, na čijem je području Bratunac, bio je Hajro Halilović, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Hajro Halilović je, koliko ja znam, bio predsjednik Osnovnog suda u opštini Srebrenica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li taj Osnovni sud pokrивao i Bratunac?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tome govorim. Pa, znači, o kakvoj, molim vas, vi dominaciji Srba u Bratuncu govorite, ako je sve ovo tačno?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vi ste nabrojali samo neke direktorske pozicije. I tu ima pogrešnih informacija. Ja sam rekao koje jesu, koje nisu, kad su u pitanju privredna preduzeća. Kad su u pitanju ova društvena, onda je situacija tu sasvim bila drugačija ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo su sve društvena preduzeća.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bave se privrednim djelatnostima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je Nijaz Dubičić bio predsjednik Skupštine opštine?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Kad su izvršeni prvi stranački izbori i kad je konstituisana vlast ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo mi odgovorite sa da i ne. Je li bio ili nije bio?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nijaz Dubičić je bio predsjednik Skupštine opštine Bratunac, a predsjednik izvršnog odbora te skupštine je bio Radoljub Dukanović, to su paralelne funkcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je načelnik policije u Bratuncu bio Senad Hadžić?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Senad Hadžić je bio izabran za načelnika policije krajem 1991. godine. A komandir policije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas ne pitam za komandira, nego pitam ko je bio ovaj. A je li tačno da je načelnik opštinskog Odeljenja za narodnu odbranu bio Džemail Bećirević?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A već smo ustanovili juče da je načelnik štaba Teritorijalne odbrane bio Sabit Mujkić, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije Sabit u to vrijeme bio komandant štaba Teritorijalne odbrane. Sabit Mujkić je, to sam vam juče rekao, bio je nekad prije komandant štaba Teritorijalne odbrane. Nije u tom vremenu Sabit Mujkić bio komandant štaba Teritorijalne odbrane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je bio?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bio je Džemo Hodžić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li Džemo Hodžić Musliman?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Juče sam odgovorio na to pitanje da jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. E, sad mi recite, pošto vi govorite da eto, bez ikakvog povoda 17. aprila su, iako nije bilo nikakve borbe, neke snage bile u Bratuncu, da li je vama, gospodine Gušiću, poznato 14. aprila, znači nekoliko dana pre toga, da je kolona pitomaca, dakle ne čak ni vojnika nego pitomaca iz Railovaca kod Sarajeva koja se povlačila sa svojim naoružanjem i opremom kroz teritoriju Bosne i Hercegovine u skladu sa odlukom savezne Vlade, napadnuta u selu Hranča? Da li se sećate toga?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To apsolutno nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vam poznato da je došlo do pucnjave i zasede na kolonu pitomaca iz Railovaca, da je mnogo njih povređeno, teško ranjeno i tako dalje?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Meni je stvarno žao, ali moram da vam kažem da je to čista izmišljotina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, nas u ovom prenosu gledaju ljudi iz Bratunca, pa mogu da zaključe da li vi govorite istinu ili ja govorim istinu.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Naravno da nas gledaju, ja sam se zakleo ovde da ću govoriti istinu i iza svake moje izgovorene rečenice ja stojim i spreman sam odgovarat'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li su vam poznata braća Ramić iz Bratunca? Abdurahman i još dvojica? Da ili ne?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znate li kako se zovu sinovi Nezira Ramića iz Bratunca iz Hranče?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate za braću Hadžiće iz Hranče? I za Redžu Arifovića i njegovog brata Zoha?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam, stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po mojim podacima sve su to lica koja su organizovala ovu zasedu pitomcima iz Railovica i pucnjavu po njima.

SUDIJA MEJ: Ne, vi vrlo dobro znate da ne smete da iznosite tvrdnje koje svedok negira. Potpuno je besmisleno da se troši vreme na taj način, da mu stalno iznosite jednu istu tvrdnju. Mi smo razmotrili vaš zahtev za dodatno vreme i dat ćemo vam ukupno 35 minuta. Na taj način dobijate još 15 minuta. Ali nećete dobiti dodatno vreme ako ga budete trošili na taj način da stalno ponavljate iste stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja ne ponavljam, gospodine Mej, nikakve iste stvari. A da li vam je poznato da je zadatak JNA bio da sprečava sukobe i napade, pre svega da zaštiti jedinice JNA koje su se povlačile iz Bosne i razoruža i Muslimane i Srbe i spreči njihove međusobne sukobe?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ta vaša konstatacija nije tačna. Zadatak Jugoslovenske narodne armije, kad je konkretno opština Bratunac u pitanju, bio je da naoruža srpski narod u Bratuncu i da izvrši sve neophodne pripreme ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi to kažete. Samo odgovarajte na moja pitanja, molim vas. A da li znate ko je Ejub Golić?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Čuo sam za to ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li čuli da je on iz sela Glogove sa područja bratunačke opštine? Samo da ili ne.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je organizovao još krajem 1991. godine barikade u Glogovi, lokalnu policiju, kontrolne punktove na kojima su maltretirali, zaustavljali Srbe?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vam nije poznato. A da li je tačno da je on kasnije postao komandant onog zloglasnog brdskog bataljona 28. divizije iz Srebrenice?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam njegovu ulogu u ratu, ja nisam bio u okruženju u Srebrenici, u Bratuncu, u Glogovoj za vrijeme. Ja sam 17. aprila izašao iz Bratunca i nisam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o kraju 1991. godine.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nema govora o kraju 1991. godine da je bio iko umiješan u bilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste vi bili od 17. aprila?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Od 17. aprila ja sam jedno vrijeme bio u Gradačcu, pa sam onda bio u Banovićima, pa sam onda bio u Tuzli, pa sam bio u Kladnju i tako bilo je tih mjesta u kojima sam boravio i radio određene zadatke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ste se, pretpostavljam, interesovali za događaje u Bratuncu i pratili sve šta se događalo?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Naravno da me je to interesovalo koliko sam mogao da imam informaciju, volio sam da imam te informacije da znam šta se događa, to je normalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Gušiću, juče ste ovde tvrdili da vam kao aktivisti SDA, jednom od potpredsednika, nije bilo poznato ništa o postojanju bilo kakvih muslimanskih oružanih formacija sa područja Bratunca u periodu od 1991. godine, pa do vašeg odlaska, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je da nisu postojale na teritoriji opštine Bratunac nikakve te neke muslimanske formacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A takođe da vam nije poznato ništa o postojanju aktivnosti takozvane, ja bih rekao zloglasne, Patriotske lige naroda na bratunačkoj opštini 1991. i 1992. godine, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vi to nazivate Patriotskom ligom, a mislim da što se tiče tih aktivnosti, to nije bilo, nije vrijedno ni pomena, sobzirom

da je Bratunac bilo jedno mirno mjesto koje 17. aprila nije pružilo nikakav otpor, nije ni jedan metak ispaljen od strane nijednoga Muslimana da bi posle 17. aprila srpske vojne formacije izvršile etničko čišćenje i ubile 1.000 Muslimana civila, žena, staraca, sposobnih muškaraca, djece i ostalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Gušiću, juče smo konstatovali da tog 17. aprila niko nije ispalio ni jedan metak. Da li vam je poznato ime Nijaza Mašića?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, poznato mi je to ime

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li on napisao neku knjigu o Bratuncu koja je objavljena 1996. godine, je li vam poznato to?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nijaz Mašić je bio istoričar, bavio se time i napisao je knjigu o Bratuncu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U uvodu te knjige piše da se u toku rada konsultovao sa svim značajnim komandantima kao i predstavnicima političkih i državnih tela opštine Bratunac i onda, posebno se zahvaljuje profesoru dr Salihu Kulenoviću, Dževadu Gušiću, to jest vama, Vejzu Šabiću i profesoru Ibrahimu Tepiću. Dakle, ukupno četvorici ljudi, jedan od te četvorice ste i vi. To znate, pretpostavljam?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Znam sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro, on u tome, kao istoričar, kaže „Svojom stranačkom linijom Stranka demokratske akcije je od početka septembra 1991. godine, organizovala seoske straže“. Je li to tačno?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, što se tiče seoskih straža ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo mi kažite da ili ne.

SUDIJA MEJ: Nemojte da prekidate svedoka na takav način. Ne smete da ga uznemiravate na takav način. Pustite ga da završi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, kad biste opominjali i drugu stranu tako da ...

SUDIJA MEJ: Nemojte da prekidate, dozvolite svedoku da odgovori.

SVEDOK GUŠIĆ: Što se tiče seoskih straža u selima gde su Muslimani živeli, gde je bilo većinsko muslimansko stanovništvo... Ja se izvinjavam, ovaj, ja sam juče u svom izlaganju rekao da su... Da je postojalo kontinuirano noćno pucanje iz srpskih sela po muslimanskim selima, to je trajalo danima i to je, dakle, imalo svoj kontinuitet. Mještani, znači u tim selima, Muslimani, organizirali su seoske staže, bili su strašno uplašeni, zabrinuti za ta dešavanja. I to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad je tačno, onda piše, "delegacija SDA Bratunc", znači vaše stranke, "u sastavu Mijaz Dubičić, Azem Džamić i Džemail Bećirović uzima učešće na sednici Inicijativnog odbora predstavnika podrinjskih opština za formiranje Patriotske lige tuzlanskog okruga održanog 16. jula 1991. godine u Srebrenici. Ovaj sastanak je poznat pod nazivom Podrinjska inicijativa". Dakle, jula 1991. godine formirate patriotsku ligu i govori ovdje o Podrinjskoj inicijativi. A vi kažete da vam ništa nije poznato o formiranju Patriotske lige u vašem kraju, iako vam se ovaj zahvaljuje u vezi sa konsultovanjem sa ovom knjigom.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, što se tiče prvo te zahvale na konsultovanju, ja sam dao jedan svoj doprinos, razgovarao sam sa uvažanim profesorom Nijazom Mašićem i ja sam mu dao aktivnost u vezi političkih događaja i aktivnosti, znači vezano za ovaj period u Bratuncu od prije rata do 17. aprila. Što se tiče tog vašeg navoda, konstatacije, navoda koji ste pročitali navodno iz te knjige, ja ne znam da li je to stoji u toj knjizi, ali ako stoji to je, verovatno, pravo autora da tako piše. Na osnovu nekih informacija ja, ovaj, ne bih ulazio u taj komentar, možda bi njega trebalo to pitati al ono što hoću da vam kažem zasigurno, znam u to vrijeme mi iz Stranke demokratske akcije imali smo informacije, znači provjerene informacije da Jugoslovenska narodna armija i Srpska demokratska stranka naoružavaju srpski narod i da vrše pripreme srpskog naroda za neki eventualni rat. Imali smo informacije da Srpska demokratska stranka je formirala krizni ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja Vas to ne pitam...

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Formirala krizni štab za opštinu Bratunac i za sve mjesne zajednice. Imali smo informacije da se vrši stalno zastrašivanje muslimanskog naroda, imali smo veći broj premlaćivanja

SUDIJA MEJ: Gospodine Gušiću, to smo već čuli, zato vas molim da se skoncentrišete na pitanje optuženog.

SVEDOK GUŠIĆ: Ja se stvarno izvinjavam, imao sam potrebu ovo reći iz sledećeg razloga, sad bih ovo pojasnio, imali smo, znači, kao Izvršni odbor Stranke demokratske akcije stav i zahteve sa terena da se organizuje neki štab za odbranu Bratunca od strane pokušaja okupacije Bratunca od strane srpskih formacija Jugoslovenske narodne armije iz Srbije i u tom... U takvim znači okolnostima, pod tim okolnostima o kojima sam govorio mi iz Stranke demokratske akcije smo zadužili jedno lice, znači dali mu odrešene ruke, da ispita mogućnost da formira neki štab za odbranu opštine Bratunac od eventualne okupacije opštine Bratunac. I moram da kažem, da konstatujem sa žaljenjem da se nikada u tome nije uspjelo. To lice je pokušalo obaviti određene razdovore na terenu, radi se o konkretno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja se nadam, ipak, da ćete da skratite taj vaš govor.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Evo, skraćicu. Zadužili smo Sabita Mujkića, čovjeka o kome smo razgovarali. Obzirom na veliku opasnost i nerealnost da to može učiniti svi ti koji su na tome nešto radili su na jedno desetak dana pre nego će doći do okupacije Bratunca, otišli iz Bratunca tako da nije stvorena nikakva organizacija, niti je bilo konkretnog djelovanja u tom smislu niti se šta uradilo po tom pitanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To kažete, a ovde piše da je "predsednik opštine i Sabit Mujkić komandant Teritorijalne odbrane opštine Bratunac bio na sastanku 11. januara 1992. godine u Tojšiću, opština Kalesija i na zahtev bratunačke delegacije doneta je odluka da se u Bratunac uputi Samir Nišović da koordinira rad Patriotske lige Bratunac". Dakle, već je formirana Patriotska liga Bratunca, a on već 11. januara dobija zadatak da koordinira rad Patriotske lige Bratunac. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Što se tiče formiranja Patriotske lige, ona nikada nije formirana u opštini Bratunac. Bio je samo pokušaj da se nešto uradi, da se nešto učini, međutim, to nikada nije uspjelo. A taj pokušaj je bio iz ovih razloga o kojima sam govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ovde piše "Samir Nišović", ja vam samo citiram šta piše, "odmah pristupio realizaciji zaduženja, doputovao u Bratunac, najpre SDA Bratunac 1991. godine formirala Patriotsku ligu za Bratunac dok je njeno vojno ustrojstvo izvršeno februara 1992. godine". To piše. "On pomaže da se Patriotska liga vojno ustroji, ustrojena je

pod pokroviteljstvom SDA Bratunac februara 1992. godine u Voljavici u prostorijama Mesne zajednice Voljavica." Evo, to piše u njegovoj knjizi u kojoj se i vama zahvaljuje na konsultaciji i prema tome, je li ovo tačno ili nije tačno, samo mi na to odgovorite?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Sad ću vam ja precizno odgovoriti, mislim da sa ovim treba završiti. Kad sam došao za predsednika stranke 21. marta 1992. godine nikakva Patriotska liga nije postojala, niti je šta urađeno konkretno da bi ta Patriotska liga mogla, znači, funkcionirati na tim prostorima. Bili su samo pokušaji, znači bili su samo pokušaji da se to uradi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vaš odgovor na moje pitanje je da ovo šta ovaj ovde piše, nije tačno?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je u djelu da je bio pokušaj da se nešto uradi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On ne piše o pokušaju, dakle ovo šta kažete nije tačno?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To istoričari imaju vjerovatno svoje informacije, imaju svoje razloge zašto šta pišu, ja u to ne bih ulazio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa on kaže: "Patriotska liga Bratunca odlučila je da štab Patriotske lige čine lica koja poseduju određena vojna znanja" i onda nabraja određene ljude i tako dalje. Vi ništa, znači, o tome ne znate i sve je to pokušaj?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Sve je to bio samo pokušaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. A onda kaže da je "na najvećem prostoru slobodne teritorije opštine Bratunac sa sedištem u Konjevića Polju došlo do konstituisanja ratnog predsedništva. Sa najistaknutijim predstavnicima svih delova uspostavljene su veze i saglasnost za formiranje ratnog predsedništva opštine Bratunac kao političkog organa vlasti" i kaže da je "jedna od najvažnijih odluka bila formiranje opštinskog štaba Teritorijalne odbrane Bratunac i postavljanje za njenog komandanta Veliba Šabića". Je li to tačno?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja bih vas molio prvo da mi kažete o kom terminu se radi, koji je datum konkretno u pitanju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo o ratnom predsedništvu je 16. jul 1992. godine. Kao što vidim, vi dobro znate o čemu se radi.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To se desilo kada je izvršena okupacija Bratunca i kad su izvršena etnička čišćenja sela i kad je ubijeno 1.000 civila Muslimana u Bratuncu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste juče rekli da su Srbi formirali neku svoju policiju, koja je imala neki neprijateljski stav prema Muslimanima, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A evo šta ovde piše, ispada da je obratno, da su Srbi bili ugroženi i da su onda u dogovoru sa vama formirali policiju sa kojom će moći da se osećaju bezbednije, kaže: "U jednoj konfuznoj situaciji došlo je do popuštanja SDS-ovcima i udovoljavanja da se formira i posebna srpska milicija. Dana 8. aprila 1992. godine", znači, vi ste još bili tamo, "sastao se izvršni odbor SDA", dakle, vaše stranke, "sa klubom odbornika SDA u Bratuncu, na čelu sa Dževadom Gušićem, predsednikom SDA za Bratunac, i donose odluku da se prihvati formiranje srpske milicije uz uslove formulisane" u nekoj 13. tački i tako dalje. A onda posle kaže: "Javnim glasanjem ..."

SUDIJA MEJ: Ne, jednu po jednu stvar. Svedok ne može da se bavi ovim stvarima na ovakav način. Samo trenutak, dozvolite svedoku da da odgovor. Ono šta se tvrdi je sledeće, da je Izvršni odbor održao sastanak 8. aprila sa odbornicima SDA na čijem čelu ste bili vi. Da li je održan takav sastanak?

SVEDOK GUŠIĆ: Takav sastanak je održan i ja sam juče govorio o pritiscima koje je SDS na čelu sa Miroslavom Deronjićem vršila na nas iz Stranke demokratske akcije da se izvrši podela policije i gdje je on rekao da ne može više to čekati, da direktno ima pritisak od predsednika Radovana Karadžića i da imamo da biramo ili ćemo imati mir u Bratuncu ...

SUDIJA MEJ: To ste nam rekli. Dakle, da li je to sastanak koji se pominje, taj od 8. aprila?

SVEDOK GUŠIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: U redu, izvolite, gospodine Miloševiću. Dakle, čuli smo o sastanku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kaže da je bila "sednica Skupštine opštine gde je legalizovano formiranje srpske milicije i da su u čast", kako on navodi, citira, "dogovora i mirnog raspleta prisutni otišli na zajedničko piće u hotel "Fontana" u Bratuncu". Je li tako, to je bilo 9. aprila 1992. godine? Je li tako ili nije, gospodine Gušiću?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja ću vam to pojasniti. Na toj sjednici Skupštine opštine Bratunac mi smo predložili svim odbornicima prisutnim na skupštini opštine Bratunac, pored odbornika, bili su prisutni još i drugi građani, bila je puna sala, možda je bilo blizu 200 prisutnih, predsjednik SDS Miroslav Deronjić je iznio zahtjeve za podjelu policije, mi smo objasnili zbog čega se ta policija treba da podijeli, rekli su da smo u poziciji da biramo da imamo mir na ovim prostorima ili da neke strane sa strane dođu da okupiraju Bratunac kao što je to već bilo urađeno u Bijeljini i Zvorniku. I pretpostavili smo 13 uslova, da bi se to prihvatilo, srpskoj strani. Među tim uslovima su bili sledeći, da se jedinice Jugoslovenske narodne armije ...

SUDIJA MEJ: Moram da vas prekinem zato što nemamo mnogo vremena na raspolaganju, pa vas molim da odgovorite na pitanje. Da li je tačno da ste 9. aprila otišli u hotel "Fontana" na piće? Da li ste se svi okupili ili ne?

SVEDOK GUŠIĆ: Mi iz Stranke demokratske akcije smo želeli da uradimo sve da u Bratuncu bude mir i to je bio jedan od poteza sa naše strane da pokažemo da smo za mir, za suživot na tim prostorima i da nema potrebe da niko sa strane ulazi u Bratunac. Znači, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači, za razliku od vašeg jučerašnjeg svedočenja... Da li je tačno da je do formiranja srpske milicije u Bratuncu došlo legalnim putem i to znači na sednici Skupštine opštine Bratunac?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, ne može se to nazvati legalnom sjednicom. Skupština opštine Bratunac nije bila legalan organ da može podijeliti policiju. Vi znate da je policijska nadležnost na nivou republike bila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što ste onda radili taj nelegalni posao? Sad ga smatrate nelegalnim, a onda ste u njemu učestvovali, i ovde imenovani upravo vi na čelu te delegacije SDA koja je predlagala da se omogući da Srbi imaju miliciju.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio predsednik Izvršnog odbora Stranke demokratske akcije za opštinu Bratunac i normalno je da sam bio na čelu tih pregovora. Htjeli smo u ono vrijeme sve uraditi samo da ne dođe do okupacije Bratunca kao što se već desilo u Bijeljini i Zvorniku, to sam ponovio desetak puta najmanje. Ja mislim da je sad ta situacija više nego jasna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, meni je više nego jasna, a mislim i onima u Bratuncu je više nego jasna. Jesu li ti ljudi koji su bili naoružani koje ste opisali, bili pripadnici Teritorijalne odbrane Bratunac ili JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Na koje ljude mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na te koje ste videli 17. aprila da su bili na ulicama, je li to bila TO Bratunca ili JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To su bile neke vojne formacije iz Srbije i bila je određena jedinica JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koja jedinica Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam tačno koja je jedinica bila tad prisutna, znam da su bili prisutni, jer su nosili uniforme JNA, takve uniforme sam i ja nosio kad sam služio vojsku u Beogradu na Voždovcu 1984. godine. Dalje kada sam otišao 17. aprila iz Bratunca, nakon određenog vremena, kad je izvršeno etničko čišćenje Muslimana iz Bratunca, meni su neki od tih Muslimana doneli proglas, ta jedinica JNA bila je pod komandom jednoga pukovnika Svetozara Miloševića i on je potpisao taj proglas ispred operative grupe "Drina", a inače, on je bio postavljen od strane Generalštaba JNA, znači iz Beograda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja vas to ne pitam. Pitao sam vas koja je jedinica. Vi kažete da ne znate. Molim vas, da li vam je poznato, pošto ste sami maločas rekli da ste pratili događaje u Bratuncu, sad kažete da je izvršeno etničko čišćenje, a kako vi kvalifikujete činjenicu da su sva srpska sela, osim dva u opštini Bratunac, savrnjena sa zemljom i pobijeni

njihovi građani svi koji nisu uspjeli da izbegnu u Bratunac ili da izbegnu u Srbiju preko Drine? Kako to kvalifikujete, je li to etničko čišćenje ili nije?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Prvo, ta informacija nije tačna. Ti navodi nisu tačni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a je li tačno ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku da odgovori.

SVEDOK GUŠIĆ: Šta ima više da odgovara na to?

SUDIJA MEJ: Iznešeno je da su srpska sela bila savnjena. Da li se to desilo?

SVEDOK GUŠIĆ: 17. aprila ja sam otišao, znači posle toga je izvršeno etničko čišćenje, svi Muslimani u Bratuncu su protjerani, 21.500 ...

SUDIJA MEJ: Da, rekli ste nam to. Izvinite, ali vreme nam je ograničeno. Da li se bilo šta desilo sa srpskim selima, koliko je vama poznato?

SVEDOK GUŠIĆ: Koliko je meni poznato, u Bratuncu su ostali da žive samo Srbi. U toku rata oni su vodili određene borbene operacije. Ja nisam bio sudionik tih borbenih operacija i ne bi mogao o tome kvalifikovano govoriti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je poznat događaj u Konjevića Polju 27. maja kad je postavljena zaseda koloni kamiona koja je vozila boksit rudu, znači radnicima, niko nije bio naoružan, kad je ubijena grupa vozača koja je vozila te kamione? Bili su Srbi. Onesposobljena vozila, napravljena diverzija, zaustavljen saobraćaj, pobijeni ljudi dakle i to radnici, ne ni vojnici, ni ne znam kakvi politički, samo radnici, vozači kamiona rude boksita, dakle. Je li vam poznat taj događaj?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Meni to nije poznato, ali mislim da to nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite da nije tačno. Pa ja ovde imam i spisak ljudi koji su pobijeni.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja ću vam sad kazat, imaćete još svedoka koji su kvalifikovani da o tome govore, ja bih vas molio da sa njima o tome porazgovarate na tu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sa ovima koji su pobijeni ne mogu da razgovaram, ali mogu da vam kažem da je taj napad izvršen po naređenju Ferida Fodžića, čiji se otac zove Avdo, a neposredni su izvršioci bili Šemsudin Salihović, Munib Alić ..

SUDIJA MEJ: Ne, ne možete to tako da radite, svedok ništa ne zna o tome, ako želite da izvodite dokaze u vezi sa tim događajem za koji tvrdite da se desio, to možete da uradite. Ostao vam je još jedan minut. Dakle, imate vremena za dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam još mnogo pitanja gospodine Mej. A je li tačno da je 29. maja u selu Sandići na putu Bratunac - Konjevića Polje iz zasede, upravo ovih nepostojećih snaga o kojima vi govorite da nisu postojale, ubijeno 10 milicionera?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je u napadu na srpsko selo Gornji Magašić u Opštini Bratunac, 25. juna 1992. godine ubijeno 12 civila, Srba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Mislim da nije tačna informacija. Nisam ja tada bio u to vrijeme, ne bi mogo to da, da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li znate za tri ...

SUDIJA MEJ: Imali ste svoje vreme na raspolaganju, dovoljno vremena. Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zahvaljujem, časni sudija. Gospodine Gušiću, da li je tačno da ste išli na jedan razgovor sa Srbima baš vi i da ste u tom razgovoru predlagali komšijama Srbima da se formiraju

zajedničke straže za uzajamnu zaštitu? Možete li mi odgovoriti šta je to značilo, od koga je trebalo da se zaštitite zajedno sa Srbima?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, mi smo imali određene informacije da će vojne formacije iz Srbije i Jugoslovenska narodna armija okupirati Bratunac. Te informacije smo imali na bazi činjenica da se to desilo već u Bijeljini i u Zvorniku. I onda smo pokušali sa komšijama Srbima da porazgovaramo na tu temu, u smislu da smo komšije, da dugo vremena zajedno živimo, da se dobro poznajemo, treba ostati čovjek bez obzira na vremena koja dolaze i da zajedno jedni druge štitimo. Iz tog razloga da organiziramo te straže u tim mahalama, ulicama, tamo gdje je zajednički taj suživot najviše prisutan, multietnički suživot. Znači to je bio razlog zbog čega sam ja razgovarao na tu temu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako sam vas ja dobro razumeo, vi ste se dogovarali sa Srbima da se Srbi zaštite od Srba i od JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Da se zaštite od JNA i formacija iz Srbije koje ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. A takođe ste na jednom sastanku sa predstavnicima JNA išli sa određenim brojem pitanja i između ostalog ste ih pitali zašto jure u rat. Je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je bio jedan sastanak sa vođstvom Srpske demokratske stranke i tu je na tom sastanku bilo prisutno vođstvo Stranke demokratske akcije i bili su ugledni građani opštine Bratunac Srbi i Muslimani, na tom sastanku je bilo 60, 70 prisutnih i onda smo mi na tom sastanku pitali Srbe zašto žure u rat, zašto im to treba, zašto jedinice Jugoslovenske narodne armije i SDS-a vrše obuku Srba u rukovanju oružjem u selu Vraneševići, što su topovske cijevi okrenute po brdima iznad Bratunca sa ljubovijske strane iz Srbije ka naseljenim mjestima u Bratuncu, što nam to treba, daj da ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To ste objasnili već kad ste odgovarali u glavnom ispitivanju. Međutim, ja vas pitam jeste vi znali tada, krajem 1991. godine i početkom 1992. godine šta se dogodilo u Hrvatskoj i Sloveniji?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Imali smo informacije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A zar niste znali da se tamo već dogodile neke stvari koje su zaoštrile odnose među narodima koji su živeli na tim prostorima?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jesmo znali, ali problem konkretno muslimanskog naroda u Bratuncu je bio što su vjerovali puno komšija Srbima, dugo se zajedno živjelo, pomagali jedni drugima, živjeli u dobrim odnosima i puno su vjerovali, muslimanski narod u opštini Bratunac nije mogao pretpostaviti da će doći do ovakvih situacija. Bilo je pojedinaca Muslimana koji su bili toga svjesni i koji su pokušali na određen način da otvore oči tom narodu, međutim u suštini, generalno gledano, narod muslimanski je puno vjerovao svojim komšijama Srbima.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Časne sudije, ja vas molim da pogledate dokaz 436, tabulator 1. Tu se nalazi ovaj dokument u kome je svedok dao svoje lične podatke, a postoji i ovaj deo gde on govori o svom radnom iskustvu. Ja vas molim da pogledate taj dokument na srpskom jeziku, on je potpisan od gospodina Gušića 2. maja 2003. godine. I sad bih ga pitao nešto u vezi drugog pasusa, to je prevedeno na engleski, gde se govori o radnom iskustvu. Gospodine Gušiću, vi ste rekli ovde, tužioc ima, pre neki dan da ste 17. aprila 1992. godine napustili Bratunac i da ste se vratili... Bili ste u Gradačcu, posle otprilike mesec dana. Je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste potom rekli da ste nakon toga, znači mesec dana nakon 17. aprila, u maju mesecu pristupili jednoj jedinici Armije BiH od otprilike 400 boraca kao običan vojnik, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Komandant ove jedinice je bio Nurif Rizmanović. Jedinica je boravila mesec dana u opštini Banović blizu Tuzle, a onda ste kasnije pristupili trupama Armije BiH u Bratuncu i Srebrenici. Je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li to znači da je tada već, mesec dana posle 17. aprila, ta jedinica brojala 400 boraca i da su oni svi bili naoružani?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je bilo da je ovaj komandant Nurif Rizmanović od protjeranih Muslimana, kad je izvršeno etničko čišćenje opštine Bratunac, sakupio dovoljan broj boraca, oko 400 boraca, koji su bili spremni da se između linija vrata na dio slobodne teritorije, u ono vrijeme to je bio jedan periferni dio opštine Bratunac - Konjević Polje i Srebrenica i tih 400 boraca su uspjeli između linija da prođu i da se vrata u to okruženje na čelu sa ovim komandantom Nurifom Rizmanovićem i Nurif Rizmanović je uspio da naoruža svih tih 400 boraca.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A i vi ste bili član te jedinice i vi ste bili naoružani?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio boravio mjesec dana u toj jedinici i onda sam imao potrebu da odem u Hrvatsku gdje mi je bila porodica. U međuvremenu kad sam ja otišao u Hrvatsku, ova jedinica je otišla između linija na dio teritorije, u Konjević Polje i u Srebrenicu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ali evo, već tu, takođe piše u ovom vašem iskazu, vi ste se vratili u Tuzlu i pristupili se bratunačkom odredu pod komandom Drugog tuzlanskog korpusa, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I, dakle, tu ste sada bili od kraja 1992. godine do početka 1993. godine, stalno u toj naoružanoj vojnoj jedinici?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li tačno da ste bili, gospodine Gušiću, za to vreme pomoćnik za moral Bećiru Mekaniću, komandantu brigade?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, tačno je to.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Šta otprilike radi čovek koji se bavi moralom u jednoj jedinici?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Što se tiče mojih zadataka pomoćnika komandanta za moral, oni se mogu svrstati u sledeće: imao sam obavezu da redovno informišem borce o svim zbivanjima na ratištu unutar Bosne i Hercegovine, zatim da ih informišem o svim važnijim političkim događajima kako u Bosni i Hercegovini tako i u svetu. Drugi dio mojih obaveza je bio

da radim na pripremi sa borcima da borci izvršavaju, krajnje odgovorno, postavljene im zadatke. Treći dio obaveza koje su spadale u moju nadležnost bio je da se borcima omoguće uvjeti da mogu slobodno ispoljavati svoju vjeru i vršiti vjerske obrede. I četvrti dio zadataka kojima sam se ja bavio u to vrijeme je bio da sa službom logistike u toj brigadi pokušam obezbijediti borcima cigarete, novine, higijenska sredstva i tome slično.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Drugim rečima, vi ste od maja meseca 1992. godine pa do 1993. godine i dalje stalno bili u oružanim jedinicama Armije Bosne i Hercegovine?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jesam, bio sam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Samo mi još kažete ovo. Zadnja rečenica vašeg iskaza od 15. aprila glasi ovako: "Ja lično nisam video nikakve strahote". Je li tačno to?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Koja rečenica?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zadnja rečenica vašeg iskaza od 15. aprila 1999. godine glasi: "Ja lično nisam video nikakve strahote".

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Volio bih da pogledam samo u kom kontekstu je to rečeno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Doslovce je tako rečeno. Kasnije ste slušali stvari, ali zadnja rečenica vašeg iskaza od 15. aprila glasi "ja lično nisam video nikakve strahote".

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Misli se na izjavu 15. aprila 1999. godine?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Jeste, jeste.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To se vjerovatno odnosi na taj dan 17. april.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa, ja ću vam pronaći ti rečenicu koja glasi ovako.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Volio bih da se pročita rečenica ispred.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Evo vam je. Pročitajte je sami.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Veoma je važno da se pročita ova rečenica ispred, zato sam insistirao. "Tako sam izbjegao strahote za koje sam doznao

da su kasnije zadesile Bratunac i okolna sela.” Misli se na etničko čišćenje i sve to. “Ja lično nisam vidio nikakve strahote”, vezano za ovu rečenicu, “ali znam šta se dogodilo tamo i, naravno, o tome se kasnije mnogo puta raspravljalo”.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Par pitanja, časni Sude. Postavljeno vam je pitanje u vezi sa paragrafom 28 u rezimeu, a to je poseta funkcionera MUP-a i Koljevića, Ganića i drugih. I o događajima u vezi sa tom posetom. Govorili ste nam da nije došlo do istrage u vezi sa tim događajima, da li se sećate toga? Ganić je rekao da će počinio da budu uhvaćeni, Koljević je otišao tamo na to mesto, obratio se Srbima. Šta je Koljević njima rekao?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bilo je dogovoreno, gospoda Koljević i Ganić su prvo došli kod predsednika opštine Bratunac i bilo je dogovoreno da se ode dva velika skupa, jedan u Bratuncu i jedan u Kravici. U Bratuncu je bio predviđen taj multietnički skup na kome su se obojica obratili da kažu narodu istraga biti sprovedena, da će vinovnici znači tog ubistva koje se desilo u Kravici biti otkriveni i u skladu sa zakonom kažnjeni. I trebalo je takođe da gospoda Ganić i Koljević odu skupa u Kravice i da se tamo obrate srpskom narodu sa istim navodima i sa istim obećanjima. Gospodin Koljević je samoinicijativno, znači bez člana Predsjedništva Ganića otišao u Kravicu i obratio se srpskom narodu u Kravici i tom prilikom reko srpskom narodu da se ne brinu da neće biti nikakva istraga pokrenuta vezana za ta ubistva. Takođe sam tih dana imao priliku da slušam na radiju, gdje se oglasio Radovan Karadžić, predsjednik Srpske demokratske stranke u to vrijeme koji je rekao srpskom narodu da MUP Bosne i Hercegovine... Da im on garantuje da MUP Bosne i Hercegovine neće vršiti istragu po tom pitanju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Govorili ste nekoliko puta o odlasku nekih Srba iz područja Bratunaca, time se bavimo u paragrafu 31 i 46 u rezimeu. Da li su postojale neke sumnje u vezi sa kretanjem tih Srba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Imali smo dva slučaja u nekoliko zadnjih mjeseci do 17. aprila kad je određen broj Srba iseljavao iz Bratunca. Uglavnom radilo se o starcima o ženama i o djeci. To se desilo dva puta. Prvi puta se desilo nakon ovog ubistva koje su Srbi izvršili u Kravici kad su

ubili dva Muslimana i dva Muslimana su bila ranjena. U to vrijeme Srbi nisu imali nikakav razlog da se iseljavaju iz Bratunca. Drugi navodno razlog su naveli da su bili ugroženi bez obzira što su oni, znači, izvršili likvidaciju tih Bošnjaka. Drugi put se to desilo početkom aprila, mislim da je to bio 1. april, kada je 30. marta... Kada su srpske vojne formacije ušle u Bijeljino i okupirale Bijeljino i napravili tamo određene strahote, tako da prvih dana aprila, opet pod navodno da su bili ugroženi, dolazi do iseljavanja srpskih tih određenih porodica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Dobili smo vaš odgovor i objašnjenja za oba odlaska. Ako objašnjenje koje su Srbi naveli nije bilo iskreno, šta ste vi videli kao pravi razlog za odlazak tih Srba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja zasigurno mogu tvrditi da Srbi nisu imali nikakvog razloga, opravdanog razloga da se iseljavaju. Pravi razlog njihovog iseljavanja more se navesti, ovaj u nekoliko rečenica. Da se postigne nekoliko efekata, prvo da se izvrši dodatna, još veća homogenizacija srpskog naroda, drugo da se pokaže Srbima u Srbiji, konkretno u Ljuboviji da su navodno Srbi u Bratuncu, u Bosni i Hercegovini ugroženi i da treba majka Srbija na čelu sa optuženim Slobodanom Miloševićem da ih štiti i treća, možda, najvažnija stvar to je bio jedan uvježbavanja kako bi se sto lakše srpski narod stavlja pod jedinstvenu kontrolu Jugoslovenske narodne armije i SDS-a i kako bi što jednostavnije izvršili okupaciju Bratunca koja će se desiti 17. aprila.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ovo su sva moja pitanja za ovog svedoka, imajući u vidu vremenska ograničenja i detaljnu prirodu njegovih odgovora.

SUDIJA MEJ: Gospodine Gušiću, time je vaše svedočenje završeno, hvala vam što ste došli da svedočite pred Međunarodnim sudom. Sada možete da idete.

SVEDOK GUŠIĆ: I ja se vama zahvaljujem mnogo.

SUDIJA MEJ: Imamo neke proceduralne stvari koje trebamo da rešimo pre nego što pozovemo sledećeg svedoka.

TUŽILAC NAJS: I ja isto imam nešto.

SUDIJA MEJ: Prvo da pročitam neke odluke koje valja da se izreknu. Imam jednu odluku koju prvo treba da dostavim prevodiocima, pa ću zato prvo da pređem na nešto drugo. Prvo, zaštitne mere za sledećeg svedoka B-1461. Imam ovde vaš zahtev od 6. maja i odobrićemo ga onako kako je on postavljen.

TUŽILAC NAJS: Molim da sudski poslužitelj obavesti svedoka budući da ja to neću moći da učinim, koje su mu zaštitne mere odobrene.

SUDIJA MEJ: Da, u redu, molim da mu se to prenese. Sledeće je nešto sasvim proceduralno. Radi se o ovome. Sudija Kvon (Kwon) će biti na službenom putu, odsutan iz Haga (The Hague) u mesecu junu. Pretresno veće će da nastavi sa radom i kad on bude odsutan, u sastavu sudija Robinson (Robinson) i ja. To će da bude između ponedeljka 16. i četvrtka 19. juna. Dvojica sudija zasedaće u skladu sa Pravilom 15bis Pravilnika (Rules). Formalni nalog ćemo da izdamo danas. Ne morate da stojite, gospodine Najs. A sada ću da pročitam odluku koju nadam se da prevodioci imaju. To je konačna odluka o svedocima za Hrvatsku po Pravilu 92bis. Ta se odluka odnosi na sledeće svedoke: C-1086, C-1089, C-1162, C-1175, C-185, C-1215, C-1238, C-1055, C-1136 i C-1191. Svi ti svedoci govore o događajima o kojima smo već čuli svedočenja. Oni su kumulativni u smislu naše odluke od 7. aprila, to jest napadi ili ubistva koje su izvršile JNA ili paravojne snage. Te se izjave prihvataju po Pravilu 92bis. Osim dva svedoka C-1089 i C-1162 svi ostali svedoci govore ili spominju aktivnosti i ponašanje JNA u vezi sa čime je opušteni otvorio pitanje koje Pretresno veće mora da razreši. Stoga osim navedena dva svedoka svi drugi svedoci moraju da dođu ovamo na unakrsno ispitivanje. Izjave svedoka C-1089 i C-1162 odnose se na zatvaranje i hapšenje koja su izvršili Arkanovi ljudi. Nije osporeno da je bilo takvih hapšenja i takvih zatvaranja i niti jedno važno pitanje ne zavisi o iskazu ta dva svedoka. Zato će njihove izjave da se uvrste u spis bez unakrsnog ispitivanja. I konačno, gospodine Najs (Nice), radi se o vašem zahtevu o produženju vremena. Dobili smo vaš zahtev i odgovor, odnosno opservacije amikusa i bi bile od pomoći, budući da sledeće nedelja ne radimo da zakažemo raspravu o vašem podnesku ove nedelje.

TUŽILAC NAJS: To je jedna od stvari o kojima sam želeo da govorim. Mi ćemo da dostavimo veoma kratak odgovor na dokument koji su dostavili amikusi, ja se nadam da će to da bude završno danas do ručka. Ove nedelje

ćemo možda da imamo vremena za proceduralnu raspravu, čak i ukoliko prođemo kroz svedoke koji su navedeni za ovu nedelju, a jedan od njih će biti odložen.

SUDIJA MEJ: Mislim da bi raspravu o vašem podnesku trebalo da održimo ove nedelje budući da nećemo da radimo sledeće nedelje.

TUŽILAC NAJS: Ja možda neću biti ovde u petak, tako da bi možda četvrtak bio dobar dan.

SUDIJA MEJ: Četvrtak, gospodine Kej (Kay)?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Nema problema

SUDIJA MEJ: U redu onda ćemo to da zakažemo za četvrtak. Na primer, možda zadnji deo jutarnje sednice.

TUŽILAC NAJS: Još jedna stvar, ekspert za propagandu, gospodin de la Bros (Renaud de la Brosse) je na popisu svedoka za ovu nedelju. On je sa sobom doneo mnogo dokumenata koje bi trebalo da se prevedu na francuski i iz tog razloga i još nekih drugih razloga bilo bi dobro da se možda on onda odloži za početak nedelje posle pauze u našem radu. Prema tome, popis svedoka ostaje onakav kakav smo dostavili, ali bez gospodina de la Brosa. To će nam verovatno osloboditi dosta vremena za raspravu o našem podnesku u četvrtak.

SUDIJA MEJ: Znači gospodina de la Brosa možemo da uklonimo sa popisa. Međutim, još uvek ostaju tri vrlo značajna svedoka.

TUŽILAC NAJS: Da, mi ćemo da nastojimo takođe da ih sprovedemo po Pravilu 92bis kako bismo ih skratili, ili barem jednog od njih. I jos jedna posebna stvar u vezi proceduralnih pitanja. Verovatno se sećate naših zahteva po Pravilu 54bis u vezi sa kojim je donešena odluka koja daje rok od dva meseca. Taj rok od dva meseca će da istekne ove subote. Mi u ovom trenutku procenjujemo koja količina materijala je dostavljena u tom dvomesečnom periodu i onda ćemo na osnovu količine materijala sigurno da trebamo dodatnu raspravu o tome. Koliko sam ja shvatio, druga strana priprema dokumente u vezi sa tim zahtevom. Ja sada ne znam da li će to

jednostavno da bude izveštaj ili će to da bude izveštaj sa dokumentacijom. Dokumentacijom koja je došla na kraju tog dvomesečnog perioda. To nije od velike pomoći. Bilo bi od pomoći da je ta dokumentacija dostavljena odmah na početku. Ali u svakom slučaju želimo da se uskoro vratimo na taj zahtev zbog vremenskih ograničenja koje sada imamo i dakle potrebna nam jedokumentacija koju smo naveli u našem originalnom zahtevu. Zato bih želeo da Pretresno veće razmotri mogućnost da se o tome govori na početku nedelje posle naše pauze. I mi bismo takođe želeli da pripremimo izveštaj bez obzira na to da li će da bude odgovora ili ne.

SUDIJA MEJ: U redu, razmotrićemo to kad nas obavestite. Bilo bi dobro da nam date potpuni izveštaj o tome.

TUŽILAC NAJS: Ako mi ovaj naš dokument završiti pre ovog vikenda čak i ako respodenti budu zadržali pravo da svoj odgovor podnesu pred sam kraj njihovog roka, što će da bude verovatno kraj sledeće nedelje ili u ponedeljak posle toga, nadamo se da će naš dokument ipak da bude od pomoći za skoro zakazivanje rasprave. Sledećeg svedoka će da ispituje gospodin Grum (Groome).

SUDIJA MEJ: Molim da se pozove sledeći svedok.

SUDIJA MEJ: Molim svedoka da pročita svečanu izjavu.

SVEDOK B-1461: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Grum.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

SUDIJA GRUM: Časni Sude, svedok B-1461 svedočiće na otvorenoj sednici. On će da govori o seksualnim deliktima protiv mnogih žrtava. Od njega neću da tražim imena tih žrtava tokom mog ispitivanja, međutim ukoliko u jednom trenutku neko bude pitao o identitetima tih žrtava, ja ću da zatražim da se o žrtvama govori na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Svedoče B-1461, molim vas da pogledate ovaj komad papira? Molim da se tom komadu papira da dokazni broj.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 437 pod pečatom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajte, molim vas, ime na tom papiru i recite nam da li je to vaše ime?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kako bismo zaštitili vaš identitet, ja ću vas prilikom današnjeg ispitivanja zvati B-1461. Molim vas da nam prvo kažete gde ste rođeni i odrasli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Rođen sam opština Zvornik, mjesto Divič, gdje sam završio školu i tu sam i radio i tu sam živio do početka rata.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam nešto o veličini sela Divič?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mjesto je imalo otprilike 300 kuća negdje oko 2.500 stanovnika, neko malo mjesto.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta ste po nacionalnosti?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Musliman.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je živio u selu Divič, šta su bili ljudi po nacionalnosti?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Većinom muslimanski živalj, jedna srpska porodica i petero iz mješanih brakova sa muslimanima, srpske nacionalnosti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želim da vam postavim nekoliko pitanja o geografiji područja Zvornika. Da li sam u pravu, ako kažem da sam grad Zvornik leži na zapadnoj obali reke Drine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je i grad Zvornik i opština Zvornik u Republici Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznat grad Mali Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li Pretresnom veću da opišete gde se nalazi Mali Zvornik u odnosu na Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mali Zvornik se nalazi u Republici Srbiji, na samoj granici sa Bosnom i Hercegovinom preko rijeke Drine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li može da se kaže da Mali Zvornik leži odmah sa druge strane reke Drine? Znači, Mali Zvornik je u Srbiji odmah sa druge strane od Zvornika u Bosni.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li postoji način da se pređe reka Drina između Malog Zvornika i Zvornika?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, preko mostova.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko mostova povezuje ta dva grada, odnosno opštine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U opštini Zvorniku tri mosta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U zimu i proleće 1992. godine, recite nam da li su postojale kontrole na granici na tim mostovima?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Pred početak rata jesu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam sada objasnite gde se nalazi Divič u odnosu na Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Divič se nalazi na dva i po kilometra od Zvornika na putu za Sarajevo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je daleko Divič od same Drine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Pa on leži na rijeci Drini.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se iz sela Divič može da pređe reka Drina i da se dođe u Srbiju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, pomoću čamaca.

SUDIJA KVON: Gospodine Grum, da li bismo mogli dobiti godinu rođenja ovog svedoka na otvorenoj sednici?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, gospodine, recite nam molim vas godinu vašeg rođenja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Datum rođenja ili samo godinu?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Samo godinu.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: 1967. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mislim da je došlo do nesporazuma kod mog poslednjeg pitanja. Ja sam hteo da vas pitam da li se iz Diviča vidi Srbija, nisam mislio na fizičko prelaženje reke.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, vidi se.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada želim da skrenem vašu pažnju na proleće 1992. godine odnosno konkretno na mart 1992. godine. Jeste li приметили da se nešto neobično dešava u Srbiji sa druge strane Drine iz Diviča?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, primjetio sam artiljerijsko naoružanje koje je postavljeno na drugoj strani rijeke.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam koliko je otprilike bilo tih oružja? Koje veličine su bila ta oružja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Više je bilo protivoklopnih avionskih sredstava, nešto manje tenkova. To je bilo u početku, posle je bilo i drugog.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ste otprilike tenkova videli u martu 1992. godine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nekih desetak.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su artiljerija i tenkovi usmerili svoje cevi u nekom konkretno smeru?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sve cijevi su bile okrenute prema bosanskoj strani.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što ste primetili razmeštanje artiljerije i tenkova u Srbiji, da li je prema vašim saznanjima bilo nekakvih incidenata nasilja u vašem selu ili u okolini vašeg sela?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nije bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jesu li ljudi u Diviču učinili nešto kao odgovor na to što su spazili oružje sa druge strane reke?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je početkom aprila 1992. godine održan miting u selu Divić?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Miting je održan u gradu Zvorniku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi prisustvovali tom skupu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I što je bila svrha tog mitinga?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Svrha tog mitinga je bila da ljudi nastave normalan život kao i prije što se živilo, da ne bi došlo do nekog rata.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ljudi u Diviču posle tog skupa formirali krizni štab i započeli pripremu za obranu sela?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kada su primjetili barikade i kada su osjetili da će doći do tog rata, onda su počeli da se samoorganizuju i formirali su krizni štab u selu Divić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam opišete da li su ljudi, odnosno krizni štab, imali neko oružje i ako jesu, kakvo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Pa u tom kriznom štabu je bilo otprilike 18 do 20 pušaka, nešto je bilo privatnih nešto od Mesne zajednice ili opštine, kako je to došlo ja ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznata Kula Grad u opštini Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li Pretresnom veću da opišete gde se nalazi Kula Grad u odnosu na grad Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kula Grad se nalazi na uzvišenju više grada Zvornika.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je Kula Grad u Srbiji ili u Bosni?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U Bosni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku videli da se granatira Kula Grad?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Čega se sećate o tom vremenu kada je granatiran Kula Grad?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da su tenkovi ispaljivali granate na Kula Grad sa srbijanske strane, sa područja hidrocentrale.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li Pretresnom veću da kažete, koliko se najbolje sećate, kojeg se dana ili kojih se dana to dogodilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To se dogodilo u aprilu posle pada Zvornika.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi sami videli kako granate dolaze iz Srbije i pogađaju Kula Grad?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li u to isto vreme videli nešto na Drini šta vam je nagovestilo da se i u drugim mestima u Zvorniku dešavaju nasilni incidenti?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, primjetili smo leševe koje Drina nosi. To su bili neki mrtvi ljudi, nešto stoke, i tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike koliko ste vi videli leševa kako plivaju niz Drinu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam tačno, ali smo prijavili par njih koje su odvezli i više nisu dolazili da voze te ljude. Tačan broj ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznato ime Marko Pavlović?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kako to da ga znate?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Prije ga nisam poznavao, ali je dolazio na Divić, dolazio je u krizni štab na pregovore i tražio je da se preda oružje. Prvi put je došao sa jednim čovjekom koji je imao dogovor sa jednim iz Srbije da ide da kupi cigare. Tamo ga je srpska vojska zarobila, dovezla ga na branu i onda je došao sa Markom Pavlovićem. Od Kriznog štaba sam saznao da se zove Marko Pavlović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko puta ste vi videli Marka Pavlovića u Diviću?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Dva puta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike u koje dane ste vi to njega videli, koji su bili datumi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Posljednji put je bio 22. maja, 22. aprila, 18. aprila ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste da je on tražio da se preda oružje. Da li su ljudi Divića predali oružje Marku Pavloviću?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, prvo su tražili da nam da neku garanciju, on je rekao da nam on može potpisati tu garanciju, ali da ona ništa ne znači za nas.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se dogodilo kao odgovor na odbijanje ljudi u Diviću da predaju oružje Marku Pavloviću?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kako mislite?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se dogodilo posle tog odbijanja, da li se nešto dogodilo posle što su ljudi u Diviću odbili da predaju oružje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ništa naročito.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je u jednom trenutku selo Divić napadnuto?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada se to dogodilo, koliko se vi najbolje sećate?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To je bilo negdje oko 26. aprila posle pada Kule Grada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam kako je započeo taj napad? Šta je bila prva stvar koja se dogodila?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tog jutra kada je započeo napad na Divič, tražili su preko rijeke Drine, odnosno sa srbijanske strane da predamo naoružanje i da kao više nemaju povjerenja u Kulu Grad i da smo jednostavno stali sami.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I šta se dogodilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Posle toga se dogodio prvi napad sa srbijanske strane.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam konkretno i detaljno opišete šta se dogodilo tokom tog napada?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Početak tog napada je otpočet negde otprilike oko 10.00 i trajao je dva sata. Posle toga je usledjela jedna pauza i ponovo je trajao napad otprilike jedno sat vremena.

SUDIJA MEJ: Mislim da svedok treba da razjasni šta misli kada to kaže.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, kada koristite reč "napad", molim vas da nam opišete tačno ko je učestvovao u tom napadu, koji ljudi, koje oružje. Šta tačno mislite kad kažete „napad“?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da je napad, odnosno napad je izvođen sa srbijanske strane i svim mogućim sredstvima koje su oni posedovali, odnosi se na artiljeriju i izvođenje po prostorima našeg mjesta Divič.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete artiljerija, recite nam jesu li granate pogodile Divič?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi videli odakle su te granate ispaljene?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisam sve, u početku sam vidio.

TUŽILAC GRUM: Da li je ovo dobar trenutak za pauzu?

SUDIJA MEJ: Da. Sada idemo na pauzu. Gospodine B-1461, sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta. Molim vas da imate na umu da tokom te i eventualno sledećih pauza tokom vašeg svedočenja ne smete ni sa kim da razgovarate o vašem svedočenju. Takođe, niko ne sme sa vama o tome da razgovara. To se odnosi i na pripadnike tima Tužilaštva. Dakle, nemojte razgovarati o vašem svedočenju dok ono traje, i vratite se, molim vas, za 20 minuta.

(pauza)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Svedoče B-1461, pre pauze smo govorili o vašim zapažanjima šta se dešavalo na srpskoj obali reke. Možete li da nam kažete, odnosno opišete napad na samo selo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Pa kao što sam već rekao, taj napad je vođen sa tim njihovim sredstvima odnosno artiljerijom koja se nalazila na drugoj strani Drine, odnosno u Srbiji, sa obližnjih brda, snajperima ili lakim naoružanjem, onda posle sam primetio jedan transporter koji se kretao deugom stranom Drine odnosno Srbije koji je došao sa druge strane od našeg mjesta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su kasnije naoružani ljudi ušli u selo Divić?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Toga dana nisu, ali su došli sutradan ujutru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam opišete koliko je otprilike naoružanih ljudi ušlo u selo sledećeg dana?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam, ali mislim da je došla jedna jedinica koja je izgonila taj narod iz kuća i naredila da se usmjeri prema pravcu hotela koji se nalazio na kraju našeg mjesta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kako se zvao taj hotel?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Zvao se "Vidikovac".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Naoružani ljudi u vašem selu, možete li da nam kažete kako su bili obučeni i naoružani?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Bili su u maskirnim uniformama, oznake koju se nosile ne sjećam se. Mislim da su bile trobojke, to je valjda zastava Srbije ili ne znam tačno i nosili su svi automatsko naoružanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prvo da vas pitam ovo, ti naoružani ljudi koji su došli u vaše selo, da li su im lica bila bilo čim pokrivena?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nisu bila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste prepoznali jednog od tih ljudi kao nekoga ko je bio iz područja Zvornika?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nisam prepoznao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su kasnije toga dana ljudi iz sela Divič bili okupljeni pred džamijom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko im je naredio da se okupe pred džamijom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Vojska ili jedinica koja je došla u mjesto.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je otprilike ljudi bilo okupljeno pred džamijom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje otprilike stotinak ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi bili u toj grupi od stotinak ljudi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se desilo pred džamijom u to vreme?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tu je bio kamion, tražili su da se preda naoružanje, koliko su toga tražili, ja tačno ne znam i ako nismo smjeli da predamo njima, odredili su tamo neko mjesto na stadionu, igralištu ili kako da tamo ljudi predaju takoreći u tajnosti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da li je oružje predato?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su oni pretražili kuće tražeći dodatno oružje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, u vremenu dok smo mi bili pred džamijom, drugi vojnici su zalazili po kućama i pretraživali da li ima nešto u kućama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih želeo da skrenem vašu pažnju na sledeći dan. Možete li da nam opišete šta se desilo sledeći dan?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sljedećeg dana slijedila je smjena između te vojske i policije koja je ostala tu na, kako da kažem, dežurstvu posle te vojske. Uveli su policijski čas, bio je negdje od 22.00, 23.00 uveče do 5.00, 6.00 ujutru. Tada smo mogli ići u grad Zvornik sa svojim ličnim kartama gdje smo u gradu dobivali propusnice da bi se mogli kretati po gradu. Poslije nekog vremena mogli smo dobiti propusnice koje su važile za Republiku Srbiju, za Mali Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je izdavao te propusnice?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Propusnice su prvo izdavali u hotelu "Drina" u Zvorniku, a posle su izdavali u SUP-u Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad su izdavane propusnice u hotelu "Drina", koja osoba i na kom položaju je izdavala te propusnice?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Osoba je bila u civilu, a koji je položaj imala ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi dobili propusnicu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je ta propusnica omogućavala da izađete iz opštine Zvornik ili Mali Zvornik, da li ste mogli da odete dalje od granica tih opština?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam, a nisam ni probao da idem dalje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Srpski policajci koje ste opisali, da li su oni bili pripadnici lokalnih policijskih snaga?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da jesu bili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je u nekom trenutku vojska ponovo zamenila policiju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete kada se to približno desilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje oko 22. maja je uslijedila smjena te policije sa vojskom. Vojsku isto ne poznam koja je došla, ali je počela stvarati probleme u Diviču.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prevodioci vas mole da govorite malo glasnije. Možete li da nam nešto detaljnije kažete šta mislite pod tim “stvarati probleme”?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Pa, na primjer, da su zaustavljali žene po ulici i oduzimali nakit koji su imali, da su odvozili auta koja smo mi imali, da su zalazili po kućama tražeći novac, pretraživali kuće i nosili sve što je moglo da se nosi, to su nosili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Od onog trenutka kad su muškarci okupljeni pred džamijom do ovog trenutka, a reč je o kraju maja, da li su seljani Diviča pružili bilo kakav oružani otpor?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u tom periodu u selo došli autobusi, jedan broj autobusa?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kada je došla ta vojska posle policije, oni su rekli da nam nije bezbjednost sigurna u tom mjestu i da treba da nas isele odatle, rekli su nam da imamo vremena dva sata, u međuvremenu su stigli autobusi, otprilike 11 i rekli su da će nas prebaciti u Olovo, grad Olovo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A gde se nalazi Olovo u odnosu na grad Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Na putu za Sarajevo, bliže Sarajevu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je otprilike ljudi iz Diviča smešteno u te autobuse da bi otišli u Olovo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje otprilike 500 osoba.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su tu bili muškarci i žene i da li su tu bili ljudi različitih starosnih grupa?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, ljudi žene, djeca, svih uzrasta

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ti ljudi, tih 500 ljudi, svi bili Muslimani?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su autobusi stigli do Olova?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisu nikada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su morali da se okrenu i vrate u Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kod Han Pijeska bili smo zaustavljeni, negde otprilike dva sata smo čekali i rekli su nam da jednostavno ne možemo dalje i da se tamo vode neke borbe, šta ja znam. Posle toga su nas vratili prema Zvorniku, gdje smo takođe bili zaustavljeni između Milića i Vlasenice gdje smo prenoćili. Drugi dan smo došli do Zvornika i pred SUP-om čekali smo otprilike sat, dva vremena, onda su nas povezli u pravcu Tuzle, došli smo do uzvišenja, odnosno do mjesta Crni Vrh koje smo mi zvali Capaldin, tu smo takođe bili zaustavljeni, negdje otprilike sat vremena smo čekali i onda smo bili vraćeni za Zvornik, na autobusku stanicu Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad ste se vratili u Zvornik? Posle tog drugog pokušaja da odete, koje je doba dana bilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje polovina dana. Tu negde otprilike.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se desilo po vašem povratku u Zvornik po drugi put?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Po dolasku na autobusku stanicu, ta vojska, koja je bila tu, naredila je da izađemo iz autobusa, svi muškarci, onda su nas odvojili. Starije od 60, mlađe od 18 po njihovom viđenju, njih su vratili u autobus, one koje nisu odveli su na tribine, odnosno zvornički stadion.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Muškarci koji su odvojeni od ostatka grupe, možete li da nam kažete koliko je približno bilo muškaraca u toj grupi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: 174.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Odveli su vas u jednu konkretnu zgradu blizu stadiona, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nedaleko od stadiona, tačno kod Opštine Zvornika, to je jedna upravna zgrada jedne firme "Novi izvor".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da li je ta cela grupa od 174 muškarca smeštena u tu zgradu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. Smješteni smo u jednu prostoriju koja je bila premala za toliko ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam se u jednom trenutku obratio gradonačelnik Zvornika srpske nacionalnosti?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kako se on zove?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Brano Grujić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta vam je rekao kada vam se obratio u toj prostoriji, vama i ostalim muškarcima?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Rekao je da načinimo imena tih ljudi koji su trenutno tu, da ćemo dobiti neko zaposlenje, odnosno da ćemo ići nešto da radimo i da ćemo trebati da potpišemo taj neki papir o lojalnosti, odnosno da priznajemo tu vlast koja je došla.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi potpisali takvu izjavu o lojalnosti? Da li su ostali ljudi u toj zgradi, odnosno u toj prostoriji potpisali tu izjavu o lojalnosti?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da nije niko potpisao, nisu ni tražili posle.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u jednom trenutku odveli 11 ljudi iz te prostorije i vi ih nikada više niste videli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. Posle nekog vremena boravka tu... Posle nekoliko sati, došla su dva vojnika koja su objasnili da traže 10 vlasnika koji treba da idu sa njima da pregledaju te njihove kuće, pa posle toga treba da idu drugih 10 i tako sve dok se ne vrate svi i ne pregledaju sve kuće.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su vas ikada odvodili iz te prostorije da bi pretražili vašu kuću?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko dugo ste ostali u toj prostoriji pre nego što su vas odveli iz nje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja sam prenoćio dvije noći, bili smo negde oko dva i po dana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opisali ste tu prostoriju kao premalu za broj ljudi koji je bio u njoj. Možete li da nam, u jednoj ili dve rečenice, kažete kakvi su bili uslovi u toj prostoriji?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sasvim dovoljno mogli smo svi da stojimo, nismo mogli svi da sjedimo, odnosno da ležimo i tako nešto.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste dobijali hranu dok ste bili tamo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kolike količine hrane ste dobijali, i kako biste tu hranu okarakterisali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nešto sasvim malo, čini mi se da je bilo nešto... Neko mazanje, mislim da je nešto slatko bilo, neko parče hljeba i marmelade. Posle nam je jedan vojnik rekao da ćemo dobiti malo više hrane, posle nekog vremena.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada su vas odveli iz te prostorije?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Iz te prostorije su nam rekli da se ukrcao u autobuse koji su bili na cesti u Zvorniku ispred te zgrade i onda su nas prebacili u mesto Čelopek, odnosno u Dom kulture u Čelopeku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Čelopek je jedno drugo selo, ili jedno drugo područje u okviru opštine Zvornik, je li tako? Možete li da nam opišete Dom kulture? Za šta se koristi takva zgrada kao što je Dom kulture u normalnim okolnostima?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Gdje se nalazio Dom kulture, tu je bila lokalna autobuska stanica, bila je jedna prodavnica, bio je jedan restoran, zgrada koja se nalazila iza te prodavnice je, tu je, nalazio se taj Dom kulture gdje je bila jedna pozornica, iza te zgrade se nalazila jedna mala prostorija koja je služila kao toalet, a do te zgrade se nalazio takođe isto neki restoran ili neka manja prostorija koja je služila kao restoran.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sa koliko autobusa ste vi i ostali prebačeni u Dom kulture u Čelopeku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sa dva, tri autobusa.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u vašoj pratnji bili i stražari kada ste prebacivani u Dom kulture?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ljudi je ukupno prebačeno iz te prostorije do Doma kulture u Čelopeku? Ili nam bar recite približan broj, ukoliko ne možete da kažete precizan.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: 162 čovjeka su prebačena u Čelopek.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, Tužilaštvo će da uvede jednu fasciklu sa četiri fotografije kao dokazni predmeti. Molim da dobijemo broj tog dokaznog predmeta.

sekretar: To je dokazni predmet Tužilaštva 438.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se svedoku, koristićemo sistem *Sanction* pokaže fotografija, molim vas pogledajte ovu fotografiju koja se nalazi pred vama, to je dokazni predmet Tužilaštva 438, tabulator 1. Da li prepoznajete šta je prikazano na ovoj fotografiji?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. To je ta zgrada gdje smo bili zatvoreni. Ova prva koja se vidi da je trošna zrada, služila je kao toalet, ova veća je Dom kulture, ova gore poprijeko što stoji je ta autobuska stanica, kafana, odnosno restoran i prodavnica. Ova druga sa leve strane je taj manji restoran, manja neka prostorija koja je služila kao restoran.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li može da se kaže da se na toj fotografiji nalazi taj put koji povezuje Čelopek sa Zvornikom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ovaj koji se vidi sa strane je sporedni neki put. A ovaj gore je glavni put kroz Čelopek.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na taj put mislim, na glavni put. Da li se taj put vidi na fotografiji iza zgrade, a ustvari je on iza zgrade? Molim vas ponovite odgovor.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, to je taj put.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li sam u pravu, ako kažem da je fotograf koji je napravio tu fotografiju stajao iza zgrade, odnosno iza kompleksa ovih zgrada?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas, pogledajte sad dokazni predmet Tužilaštva 438, tabulator 2. Šta je prikazano na ovoj fotografiji?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Prikazana je autobuska stanica, zgrada gdje se nalazila prodavnica, restoran, a iza te zgrade se nalazio taj Dom kulture.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I na kraju dokazni predmet Tužilaštva 438, tabulator 3. Da li je to jedna od zgrada koja je deo tog kompleksa?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. Ta zgrada je služila kao toalet.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko dugo ste bili zatočeni u Domu kulture u Čelopeku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike mjesec dana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li poznajete osobu po imenu Zoran Repić?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Prije rata nisam poznavao tu osobu, a tokom boravka u Batkoviću saznao sam da se ta osoba zove Repić koja je dolazila u Dom kulture u Čelopeku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas pogledajte dokazni predmet Tužilaštva 438, tabulator 4 na ekranu pred sobom. Da li prepoznajete osobu koja je prikazana na ovim fotografijama?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. To je osoba pod imenom Repić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad ću vas zamoliti da nam opišete neke od događaja koji su se desili dok ste bili zatočeni u Čelopeku. Možete li da nam za početak objasnite kakvi su bili životni uslovi za vas i ostale ljude koji su bili tamo zatvoreni u tom vremenskom periodu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Uslovi su bili nikakvi. Kada smo prvi dan došli u Dom kulture, imali smo neke podmetače, neke tanje dušeke, nismo imali dovoljno vode, nismo imali dovoljno hrane, na početku smo mogli izlaziti u toalet, čak i sjediti ispred te zgrade, onda su nam to zabranili. Prva tri dana nismo dobili uopšte hrane, onda smo molili te stražare koji su bili tu, davali smo im novac da nam kupe nešto za jesti, oni su na donosili sasvim

malo hrane, kursor nisu nikad vraćali. Ta prostorija je imala otprilike negdje 10 prozora koji su bili zatvoreni, imala je dvoja vrata, jedna su bila uvijek zakucana, a druga su, kojima smo se mi služili, bila zakucana na lancu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme dok ta vrata nisu bila zaključana, da li su tu bili naoružani stražari?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Stražari su bili ispred te zgrade, naoružani.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li može da se kaže da je zgrada Doma kulture bila na putu kojim se vodio prilično gust saobraćaj?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u jednom trenutku ljudi koji su bili zatočeni u Čelopeku bili prisiljeni da daju sva svoja lična dokumenta i bilo koju drugu dokumentaciju koju su imali sa sobom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. U početku su tražili neki od vojnika, ne znam tačno koji su, da predamo kaiševe i vežice sa cipela. Posle toga su došli jedna grupa koja je tražila da predamo sva dokumenta i sve što imamo kod sebe: novac, nakit i sva ostala dokumenta koja smo mi posjedovali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Čovek koji je od vas tražio da predate sva svoja dokumenta i sve drugo što ste imali kod sebe, da li ste prepoznali tog čoveka, da li je on bio iz opštine Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisam ga prepoznao, ne znam odakle dolazi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste mogli da prepoznate akcenat, narečje kojim su govorili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Akcenat je bio srpski, odnosno srbijanski akcenat.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u jednom trenutku od očeva i sinova zatražili da se postroje i da zabeleže, napišu svoja imena da bi se videlo da su to očevi i sinovi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, to su tražili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je to od njih tražio? Koji ljudi su naterali očeve i sinove da se postroje i da vide da su to očevi i sinovi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Osoba zvana Repić sa svojom grupom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je vaš otac bio zatvoren zajedno sa vama?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je i vaš stric ili ujak bio zatočen zajedno sa vama?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su, u tom periodu, pripadnici Repićeve grupe ispitivali neke od ljudi, neke od zatvorenika u Domu kulture?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Bila je tu još i druga grupa koja je više puta dolazila i na kraju su dolazili zajedno, tačno ne znam da li je baš Repićeva grupa ili ta druga grupa, ali su ispitivali ljude i tražili su oružje, više su tražili oružje, da predamo oružje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme tih saslušanja, da li su neki od ljudi koji su bili ispitivani, ubijeni?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Oni ljudi koji su izvedeni... Ne znam tačno, pucanje se čulo, ne znam da li su bili ubijeni, dvojicu su izveli, čula su se dva pucnja. Posle toga su izveli jednog čovjeka da pogleda šta se desilo, naterali su ga da nam kaže, on je rekao da su ti ljudi ubijeni, da su rekli da ako ne predamo oružje da će se to isto i nama desiti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ta druga grupa koju ste spomenuli, da li ste saznali odakle su došli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Posle smo saznali da ti ljudi dolaze iz Loznice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde se nalazi Loznica, u kojoj republici?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U Republici Srbiji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u jednom trenutku muškarci u zgradi bili izloženi brutalnom zlostavljanju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam opišete koje ste vrste zlostavljana vi lično videli dok ste bili tamo zatvoreni.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Vidio sam kako su tražili očeve i sinove da izađu na pozornicu, da se raspreme do gola i da vrše oralni seks. Radnja se radila ustima i polnim organima. Tražili su prvo da to budu očevi sa sinovima, posle toga sinovi sa očevima. Ljudi koji su se prijavili neki su bili očevi i sinovi, neki nisu. U početku je izgledalo da je ta grupa premala. Onda su tražili, odnosno odvajali ljude onako nasumice po njihovoj želji koje su poslali na tu pozornicu da se pridruže tim ljudima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam otprilike koliko je parova očeva i sinova bilo prisiljeno da to rade?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Dva, tri para očevi i sinovi, a sve ukupno je bilo negdje otprilike osam do 10 parova.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta su drugi muškarci u zgradi morali da rade dok se to dešavalo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Drugim ljudima je naređeno da sjednu naspram te pozornice i svi su morali gledati šta se gore dešava na pozornici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta bi se dogodilo ako neko od muškraca ne bi gledao? Šta bi se njemu dogodilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tražili su da gleda i da prati ta dešavanja koja su bila na pozornici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam, koliko najbolje možete da se setite, kažete kada se to otprilike dogodilo? U kojem periodu vašeg zatvoreništva?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To je bilo negdje otprilike 10 na 11. jun. U to vreme je bio naš vjerski praznik Bajram.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u jednom trenutku neki muškarci bili prisiljeni da rade još gore stvari jedni drugima?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam to objasnite?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tražili su od nekih ljudi, odnosno od nekih parova, da zubima odgrizu spolne organe. Tražili su od ljudi da pokažu spolne organe, jednom čovjeku su i odsjekli polni organ i natjerali su ga da to pojede koji nije učinio, posle toga su natjerali drugog čovjeka koji je to učinio. Onda su tražili od jedne osobe da dršku od metle da stavi u zadnjicu jednog čovjeka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim tih dela, da li su ljudi takođe unakaženi noževima?

SUDIJA MEJ: Pre nego što pređemo na to, moramo da saznamo ko je naredio da se to radi. Tu nam je potrebno više detalja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da odgovorite na pitanje predsedavajućeg. Kažete "oni". Recite nam, molim vas, o kome tačno govorite.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: O grupi, o osobi pod imenom Repić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je Repić lično bio prisutan kad se dešavalo to šta ste opisali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, bio je prisutan i on je izvodio te ljude i on je tražio da izađu očevi i sinovi, odabirao te ljude i sva ta dešavanja, on je i naređivao da se to radi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su u jednom trenutku ljudi iz te grupe noževima nešto učinili na telima drugih ljudi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam to, molim vas?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Na pozornici, mislim da nije bilo toga dana, ali toga dana su ubijali ljude koji su se nalazili tu, posle toga su na pozornici ljudima koji su se nalazili tu, odsijecali meso između prstiju, zabadali su noževe u bedra ljudi, probijali su ruke ljudima nožem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste i vi bili izloženi takvom tretmanu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. Meni su jednu ruku probili skroz, drugu nisu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznat identitet, ime osobe koja vam je probola ruku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ime ne znam, ali je osoba bila krupna, ne visoka, malo deblja osoba.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on bio pripadnik Repićeve grupe?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam. Nikada nisu dolazili svi zajedno. Nekad su dolazile dve grupe zajedno, nekad tri, nekad jedna, ali svi isti ljudi nikad nisu dolazili zajedno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim tretmana koji ste nam upravo opisali, da li su ponekad nasumično pucali u ljude u dvorani?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. Toga dana kada su tražili da izađu očevi i sinovi i kada se vršila ta radnja, Repić je bio naoružan malokalibarskom puškom i on je pucao po ljudima koji nisu preživeli, ljudi koje je Repić upucao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom vašeg boravka u Čelopeku, recite nam otprilike koliko puta se dogodilo da su ljudi koji su bili tamo zatočeni, tretirani na takav način?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislite na ubistva ili?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mislim na seksualno zlostavljanje i ubistva. U koliko navrata se to dogodilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Seksualnog zlostavljanja je bilo taj jedan dan, a ubistva su se dešavala dva dana, odnosno više ljudi je ubijeno dva puta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ljudi u toj grupi takođe bili prisiljeni da se međusobno tuku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je vaš otac bio jedan od ljudi kome je naređeno da se tuče sa drugim?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, njemu je isto bilo naređeno i on je imao parnika svog najbližeg komšiju, onda su prije nego što su naredili ako neće oni da se tuku, oni će ih tući. Pošto oni nisu, jednostavno nisu mogli da udaraju, onda su ih oni tukli tako da taj komšija, on je ležao u komi dva dana

tu, posle toga je umro, a moj otac je bio jako pretučen, sav je bio modar od tih njihovih udaraca i ne sjeća se toga šta se sve desilo sa njim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se na kraju dogodilo vašem stricu koji je bio zatvoren sa vama?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Taj prvi put moja dva strica nisu preživjela, na Bajram, 10. na 11. dva strica nisu preživjela. Jedan je bio mrtav, a drugog sam otpratio, još mu je srce radilo, bio je pogoden u čelo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta se na kraju dogodilo vašem ocu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: I on je poginuo, odnosno umro u Čelopeku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam opišete okolnosti pod kojima je on izgubio život?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Toga dana kada je moj otac izgubio život, to se desilo otprilike 28. jun, mislim da je bio srpski praznik Vidovdan, desilo se negde posle podne, oko 16.00, dobili smo hranu koja nam je sledovala koju nismo ni uspjeli pojesti, došao je Repić sa automatskom puškom u ruci, tražio je uobičajeno da mu pričamo o tim nekim ljudima koje je on tražio neki put od Kule Grada do Zvornika i ispalio je jedan rafal nedaleko od mene. Pala su trojica ljudi, dvojica su ustala onako ranjena, ne teže, ovaj jedan koji nije mogao... On je nastavio dalje ležati, prišao je i upucao ga iz pištolja. Posle toga je dalje tražio da se priča o tim ljudima i onda je nasumice počeo pucati po ljudima i ubijati ljudi. Onda je ispalio jedan rafal, posle toga je ispalio drugi rafal. Tom prilikom je ubio dvadesetak ljudi i ranio negde oko 22 čovjeka. Posle toga, kad je naredio da se sve to počisti, našao sam svog oca da leži i vidjeo sam da je mrtav.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom vašeg zatočenja u Čelopeku, da li jedan vaš prijatelj Srbin došao tamo i na kratko sa vama razgovarao?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. To je bio moj školski drug pod imenom Goran.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam ukratko opišete šta vam je on rekao.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: On me je pozvao i pitao da li nam nešto treba. Ja sam mu rekao da nam treba vode pošto to nam je bio nedostatak,

jer smo otprilike negdje dnevno oko neke dve kante dobijali. Onda sam ga zamolio da zaštititi bar mog oca, ako ne može mene da zaštititi, pošto sam ja bio mlađi. Onda mi je on rekao da misli da se to više neće dogoditi što se desilo i da će ključ predati... Odnosno da su intervenisali u SUP Zvornik i da će taj ključ predati u SUP Zvornik i da će biti gore i da više neće moći ući u tu prostoriju onako kako su dosad ulazili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutka iz Čelopeka odvedeni na neko drugo mesto?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da tog drugog puta kada je pobijeno dvadesetak ljudi, možda negdje sutradan ili drugi dan ostatak ljudi koji su bili tu, zajedno sa ranjenicima prebačeni smo u stari zatvor u Zvorniku, gdje smo bili otprilike 15 dana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da li ste iz tog zatvora u jednom trenutku prebačeni na jedno drugo mesto?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Posle tog boravka u starom zatvoru u Zvorniku, prebačeni smo u mjesto Batković.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to bio još jedan zatvorenički logor?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, jedan veći logor nego što je bio u Čelopeku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste otprilike premešteni u Batković?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike sredinom sedmog mjeseca 1992. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ste otprilike tamo bili zatvoreni?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje otprilike godinu dana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam opišete uslove koji su vladali u logoru "Batković"?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To je bila jedna zgrada, oveća zgrada, koja je služila za poljoprivredu, za sjemena koja su tu koristili. Prozori koji su bili zatvoreni, bili su zatvoreni sa željeznim roletnama, koje se nikad nisu otvorile. Spavali smo na slami koja je bila prekrivena ćebetom, a nismo imali ničim da se pokrijemo. Prostor je bio ograđen žicom, na površini je bila

bodljikava žica, imali smo par česmi za vodu i jedno zajedničko otvoreno kupatilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ljudi koji su bili tamo zatvoreni, možete li da nam kažete neke detalje o ljudima za koje vi znate da su tamo bili zatvoreni. I recite nam da li je tamo bilo i muškaraca i žena i o kojim se starosnim grupama radilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Starosne dobi su bile više od 60 i manje od 18, većina je bila vojno sposobna, bile su dvije žene u početku, mislim da je jedna bila tu sa mužem, posle su negdje odvedene, ne znam tačno gdje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi bili prisutni kad su dolazili predstavnici Međunarodnog komiteta Crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross) u logor "Batkovići"?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, bio sam prisutan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete, da li se nešto dogodilo pre nego što je Crveni krst došao u posetu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Prije njihovog dolaska bili su najavljivani par puta, ali nisu došli. Ali prije svakog najavljenog njihovog dolaska bili su odvođeni starci više od 60 godina i djeca mlađa od 18 godina i jedna grupa koju su oni zvali neki "specijalci" takođe su bili odvođeni, gdje su bili ne znam tačno. Ali nisu bili prisutni kad je boravio Crveni križ.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi ih vraćali posle odlaska Crveni krst?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Po odlasku Crvenog križa vratili su ih tu u krug.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se dokazni predmet Tužilaštva 336, strana 28 i 29 stavi na grafoskop. Molim vas da uzmete pokazivač u vašu desnu ruku, recite nam da li prepoznajete šta pokazuje ova karta?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ovo je karta područja Bosne i Hercegovine, nekompletna i poznajem je po svom rukopisu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da zumirate desnu stranu karte, tu se vide neki crveni krugovi. Crveni krugovi na toj strani, recite mi, jeste li ih vi nacrtali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim sada režiju da od zumira kako bismo videli sve krugove. Molim da sklonite stranu. Jesu li to lokacije o kojima ste vi danas svedočili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Počnite molim vas odoz gore i pokažite nam sada na karti te lokacije.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ovo mjesto ovdje, to je mjesto gdje sam ja rođen, Diviči, ovo mjesto ovde, to je mjesto gdje sam bio zatočen mjesec dana, gdje su se vršila ta ubistva i seksualna zlostavljanja. Posle toga smo odvedeni u mjesto Batković koje se nalazi tu, nedaleko od Bijeljine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To niste zaokružili, ali pokažite nam sam grad Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pokažite nam i Mali Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala. Ne treba mi više taj dokazni predmet. Želim da se još ukratko osvrnemo na Čelopek. Molim vas da nam ukratko opišete, odnosno kažete, koliko ste otprilike videli ljudi da je ubijeno u Čelopeku tokom vašeg boravka u zatvoru?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje otprilike tridesetak ljudi. Sva ubistva su vršena u toj prostoriji u kojoj smo bili zatočeni. Za ljude koji su izvedeni, ne znam da li su ubijeni, neke sam od njih poslije vidjeo, trojicu, četvoricu, a ove ostale nisam vidjeo nikad niti sam čuo da su se pojavili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prema vašim saznanjima, koliko je muškaraca koji su tamo bili zatvoreni bilo izloženo seksualnim deliktima koje ste opisali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje oko tridesetak ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Posle vašeg puštanja, da li ste nekoliko godina kasnije saznali da je u Republici Srbiji protiv gospodina Repića pokrenut krivični postupak?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, to sam pročitao u nekim novinama, ne znam tačno naziv tih novina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je predmet tog krivičnog gonjenja, između ostaloga, bilo i ono šta se dogodilo u Čelopeku, a o čemu ste vi danas govorili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, to je bio predmet i mislim da sam pročitao da je priznao da je ubio osam ljudi. Kako se završilo suđenje, ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Taj krivični postupak vođen je u Republici Srbiji, zar ne?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, negdje tamo oko Šapca, na tim prostorima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznato kako je taj krivični postupak završio?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM: To su bila sva moja pitanja.

SUDIJA KVON: Gospodine Grum, da li dokazni predmet Odbrane 56 govori o tome? Molim vas da to proverite.

TUŽILAC GRUM: U redu, proveriću.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da vidim koji je ovo broj pošto ovaj svedok nije bio zaštićen do danas. 1144, je li tako?

SUDIJA MEJ: B-1461.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine B-1461, da prvo raščistimo ovu ključnu stvar sa zločinima koji su se desili i koje ste opisali u Čelopeku . Da li vi znate ime tog čoveka čiji je nadimak bio Repić?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, to ime sam saznao dok sam bio u Batkoviću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako se on zvao?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Dušan Vučković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dušan Vučković Repić, to se slaže i sa mojim podacima. Da li znate da je taj čovek bio na čelu jedne grupe kriminalaca koja je izvršila više zločina na tom području o kome vi govorite?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da su upravo do vlasti u Srbiji došle vesti o takvom njihovom kriminalnom ponašanju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja znam samo da je vođen proces protiv te osobe koja je bila u Čelopeku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je posledica ove činjenice o kojoj govorim. A da li znate da je taj Vučković zvani Repić, pretpostavljam pošto smo videli sad fotografiju pošto je nosio konjski rep, da su ga zato zvali repić, je li i da je on bio građanin Srbije?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. To sam saznao u Batkoviću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste saznali bilo gde, ja vas samo pitam da li znate? A da li znate da u na temelju činjenice da je reč o građanima Srbije, za koje su vlasti iz Srbije saznale da su izvršili neke zločine na teritoriji Bosne i Hercegovine, ti ljudi uhapšeni od strane vlasti Srbije?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je tim ljudima suđeno pred Okružnim sudom u Šapcu i to za ratne zločine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Za Repića sam pročitao u novinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pročitali ste u novinama. A da li znate da je njima suđeno još 1993. godine na osnovu činjenice da po krivičnom zakoniku naše zemlje ratni zločini spadaju u najteža krivična dela, i da je prema saznanju vlasti taj čovek i njegovi saradnici izvršio te zločine, uhapšen i suđeno mu za ratne zločine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam zašto je on uhapšen, ali u novinama stoji da je optužen za zločine koje je radio u Čelopeku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro znači pročitali ste samo u novinama, ali se ta dokumentacija može naći, ja neću da se dalje upuštam u to. Naime, vi ste ovde izložili neke od strahota koje ste videli i lično preživeli, ali ja vas ne pitam o tome jer o tome vas je dovoljno pitao gospodin Grum. Ja sam vas samo pitao, dakle, da li znate da su vlasti Srbije, koje su saznale za to delo i za ta dela te ljude uhapsili i sudili im za ratne zločine. To je bilo ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, samo trenutak, nemojte da me prekidate, mi imamo dokumenta, mislili smo da je to D 56, tokom pauze možda možemo da potražimo taj dokument. Nema svrhe da pitate svedoka o tome, to je jednostavno nešto šta je on pročitao, a mi pred sobom imamo te dokumente. Prema tome idite dalje, pređite na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja upravo zato što znam da je suprotnoj strani poznato da su ti ljudi upravo od vlasti Republike Srbije suđeni za ratne zločine ne razumem zašto je ovaj svedok izveden ovde da svedoči protiv mene, jer su vlasti Srbije upravo proganjale ratne zločine koje je on opisao. Ali sada da se vratimo na početak.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo da saslušamo vaše govore u dogledno vreme, ali ne sada. Kao što ste rekli, ovaj svedok je došao ovde, imao je vrlo teško svedočenje i ja predlažem da se bavite njegovim unakrsnim ispitivanjem što je moguće brže. Pretpostavljam da nije sporno njegovo svedočenje o onome šta se desilo u Čelopeku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, o onome šta se desilo u Čelopeku vlasti Srbije, po svojim saznanjima su izvršile hapšenje, a sudske vlasti sudile tim ljudima, tako da ja na tu temu više neću da se vraćam. Hoću da se vratim na početak svedočenja gospodina B-1461 o pitanjima o kojima je govorio i okolnostima napada na selo Divič i tako dalje. Gospodine B-1461, da li je u Diviču organizovano delovala neka politička partija?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja nisam političar i nisam upućen da li je delovala neka politička partija. Koliko ja znam, mislim da nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, iz ovog mogu da zaključim da vi nikada niste bili, niti ste član neke stranke, političke?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli za organizaciju Patriotska liga koja je imala svoje predstavnike u Diviču? Samo mi recite da ili ne.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste govorili na početku, odgovarajući na pitanja gospodina Gruma, da je u Zvorniku održan miting koji je bio posvećen miru, zajedničkom životu i rekao bih, nekim pozitivnim ciljevima u celini?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je taj miting održan?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Negdje otprilike 7. aprila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 7. aprila? To znači jedan dan pošto je priznata nezavisnost Bosne i Hercegovine.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam kad je priznata, ali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 6. aprila, 7. aprila u Zvorniku se drži miting da se živi zajedno, da ne dođe do sukoba i tako dalje. Pa da li se stanovništvo, po vašoj oceni, Zvornika, zalagalo za očuvanje Jugoslavije i za zajednički život?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Na tom mitingu moglo se vidjeti da su ljudi bili za zajednički život i za neki mir, zajedničko življenje i da to sve bude kao što je prije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li to znači da su ti ljudi u Zvorniku, dakle i Muslimani i Srbi koji su živeli tamo, bili protiv stavova SDA i Alije Izetbegovića, koji su se zalagali za otcepljenje Bosne od Jugoslavije i za sve ono šta se kasnije događalo i proizvelo tu krizu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam zašto su oni bili, ali bili su za taj mir i da im nije potreban nikakav rat, da jednostavno ljudi hoće da žive u miru kao prije što su živili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, ja verujem da su se ljudi za to zalagali, jer bi se svako normalan za to zalagao. Vi kažete da je rat u Zvorniku, to kažete na strani 2, u pasusu 5 vaše izjave, počeo 8. aprila. Počeo je sukob, dakle 6. aprila je priznata Bosna i Hercegovina, 7. aprila vi držite miting za zajednički život, 8. aprila počinju sukobi, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je izazvao te sukobe?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja nisam bio tu niti znam ko je izazvao te sukobe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li vama poznato da su na ovim višestranačkim izborima koji su predhodili svim ovim događajima, Srbi imali većinu u vlasti u Zvorniku, mislim osvojili vlast u Zvorniku, SDS?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja o politici ne znam ništa i nisam bio nikakav političar. Mislim da je to pitanje za neke od političara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pitam vas zbog toga što ne možete da mi odgovorite na pitanje ko je izazvao sukob, jer da li vam se čini logičnim da Srbi koji su imali vlast u Zvorniku treba sada da preuzimaju vlast?

SUDIJA MEJ: Ne, on vam je dao odgovor na to. On se nije bavio politikom i nema svrhe da mu postavljate dalje pitanja takve vrste. Nam ne može da pomogne to ko je prvi počeo. Njegovo svedočenje se odnosi delom na Divič, naravno, ali takođe i na ono šta mu se desilo u zatvoreništvu i kakvi su uslovi tamo preovlađivali. Molim vas, idite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, to šta se desilo u njegovom zatočeništvu ja lično i vlasti u Srbiji smatramo ratnim zločinom i za taj zločin je suđeno u Srbiji pre 10 godina. Prema tome, nemam šta da ga ispitujem o detaljima, jer se svakom normalnom čoveku smuči kad sluša o tim detaljima. Molim vas, recite mi da su borbe za Zvornik, kako vi kažete, trajale dva dana, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi niste bili tamo, vi ste sve vreme bili u Diviču, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete u svojoj izjavi da su se borbe odvijale između srpske vojske i muslimanskih građana, je li tako? Je li ste tako izjavili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jesu li ti muslimanski građani imali oružje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam šta su oni imali, ali sam tako čuo od ljudi koji su došli iz Zvornika na Divič.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su se te muslimanske snage borile organizovano? Ko im je bio komandant? Imate li bilo kakvu informaciju o tome?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nikakvih informacija nemam, niti mi je poznato je li bilo organizovano ili nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li vam poznato, da li je u Zvorniku bio organizovan muslimanski krizni štab?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U Zvorniku nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vam poznato. A da li vam je poznato da li su muslimanske snage posedovale neko teško naoružanje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi isto nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi u vašoj izjavi navodite kako nije bilo ranjenih i poginulih, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Po izjavama ljudi koji su došli dole, tako sam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, nije bilo ni ranjenih ni poginulih, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U izjavi mislim da stoji da, ja ne znam da li je bilo ranjenih, poginulih i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je doktor Asim Jusbašić?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio poslanik u Skupštini BiH iz Zvornika, iz vašeg kraja, ne znate?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je Izet Mehinagić?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja sam radio na poslovima koji su se vodili po terenu tako da manje poznajem ljude iz te opštine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate, pošto ste bar čitali novine i slušali radio da su ova dvojica na konferenciji za štampu u Tuzli, a to je bilo 10. aprila 1992. godine i objavilo sarajevsko "Oslobođenje", predpostavljam da ste čitali sarajevsko "Oslobođenje", to su novine koje su stizale... Izjavili da upravo dolaze iz Zvornika, da srpske snage imaju dosta poginulih i ranjenih, da su muslimanske snage do njihovog odlaska imale oko 15 ranjenih i jednog poginulog. To su oni izjavili, dakle o onome šta je "Oslobođenje" objavilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to se svakako ne slaže sa onim šta ste vi saznali i o čemu vi svedočite, je li tako?

SUDIJA MEJ: To je komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi molim vas, ako je došlo do tih takvih oružanih sukoba i ako su ti sukobi trajali dva dana, da li znači da postoje i dve strane koje pucaju jedna na drugu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam koji su to sukobi bilo, da li su između dvije strane ili kako se to odvijalo ja stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali, gospodine B-1461, vi kažete: "Sukobi između srpske vojske i građana Zvornika muslimanske veroispovesti", a da li tu srpsku vojsku možemo nazvati građanima srpske nacionalnosti?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Možda se može i tako reći, ja ne znam koji su to ljudi bili, niti ovi ljudi koji su došli iz Zvornika koji su nama javili za te događaje u Zvorniku, ni oni ne znaju koji su to ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni njih niste znali. Pa nije li se u Zvorniku ustvari odigravao taj sukob između Srba i Muslimana, odnosno jedan deo tog građanskog rata koji je započeo posle priznavanja Bosne i Hercegovine i početkom napada na vojsku na celoj teritoriji Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam zašto je taj sukob izbio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. A da li vi uopšte možete da svedočite o bilo čemu u vezi ovih sukoba u Zvorniku pošto sami kažete i sada i u izjavi da za vreme svih ovih borbi vi niste napuštali Divič, je li tako?
SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Dok nas nisu iselili, cijelo vrijeme sam bio tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ustvari niste videli ništa od toga šta se događalo u Zvorniku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, sve što o tome govorite ste isključivo čuli, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite ko vam je prenosio informacije iz Zvornika?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li to bili neki vaši meštani koji su došli da vas informišu ili je neko došao iz Zvornika da vas informiše?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da su to bili ljudi iz Zvornika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao vas je gospodin Grum, da li ste zaključili da se nešto događa i u Zvorniku kad ste videli neke leševe da plivaju Drinom, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: On je pitao da li sam pretpostavljao da se nešto dešava i na nekim drugim prostorima kada sam vidio leševe da plove Drinom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To možete da proverite na transkriptu

SUDIJA MEJ: Sada ćemo da napravimo pauzu, ali pre nego što napravimo pauzu sudija Kvon je našao dokazni predmet koji smo ranije pominjali.

SUDIJA KVON: To je dokazni predmet Odbrane broj 56 pod pečatom i čini se da je to izveštaj Okružnog javnog tužioca Srbije u Šapcu i to je zahtev Okružnom sudu, odnosno istražnom sudiji Okružnog suda da se obavi istraga protiv gospodina Vojina Vučkovića i Duška Vučkovića poznatog pod

nadimkom Repić. Ali ovaj izveštaj se samo bavi ubistvima, zlostavljanjima, ali ne pominje seksualne delikte. Mislim da je to dovoljno.

SUDIJA MEJ: Dozvolite da sad ovo vratim.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA KVON: Kasnije možemo da nabavimo neke optužnice ili zvanična dokumenta, zar ne?

TUŽILAC GRUM: Tužilaštvo ima neka dokumenta i sve šta mi imamo to ćemo da dostavimo Pretresnom veću.

SUDIJA MEJ: Hvala. Molim pravnog savetnika da dođe. Sada ćemo da napraviti pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine B-1461, rekli ste da ste za ovo čuli samo iz novina. Da li ste možda bili obavešteni o činjenici da je odnos prema paravojnim formacijama i sličnim grupama bio generalno odnos vlasti Jugoslavije, Republike Srbije i Republike Crne Gore?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisam bio obavješten.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ću vam pročitati samo jedan deo naredbe tadašnjeg načelnika Generalštaba vojske Jugoslavije, general-pukovnika Živote Panića, to je naredba od 1. avgusta 1992. godine, to je otprilike vreme kad su te vesti mogle dospeti do organa Jugoslavije, jer se podudara sa ovim vašim vremenom, pa vas pitam, čitam vam zbog toga da li ste išta znali o tome, ili kasnije saznali o tome jer vi vidim da ste bili u logoru u međuvremenu, između ostalog, preskočiću sva ova obaveštenja koja idu pre toga, pa samo posle toga: "Naređujem", dakle, naredba je, "komandama Druge armije i komandi Prve i Treće armije na znanje. U saradnji sa Ministarstvima unutrašnjih poslova Crne Gore i Srbije odmah formirati operativni štab za praćenje situacije na terenu i preduzimanje svih

mera na sprečavanju delovanja pojedinaca i grupa i svih drugih paravojnih formacija ...

prevodioci: Molimo vas da čitate polako zbog prevoda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li treba ponovo da pročitam, pitam prevodioce pošto su me upozorili da čitam polako?

prevodioci: Sve je u redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu je, dobro. Dalje nastavljam da čitam. "Prema proceni ovakve štabove formirati i u mestima, garnizonima koji se nalaze na pravcima koji izvode ka graničnim prelazima prema Bosni i Hercegovini, a po potrebi i u unutrašnjosti zone odgovornosti. Jedinice osposobiti za brze pokrete i dejstvo. Za kontrolu teritorije na svim važnijim raskrsnicama i pravcima koji sa teritorije Bosne i Hercegovine izvode, postaviti zajedničke kontrolne punktove, za obezbeđenje teritorije formirati pokretne patrole kojima postaviti konkretne zadatke. Sve pokretne jedinice Vojske Jugoslavije i ministarstava unurašnjih poslova", misli se Srbije i Crne Gore "pravovremeno najavljivati. Nenajavljene grupe i pojedince zaustavljati, legitimisati i razoružavati. Imati u vidu da svi ovi paravojni sastavi koriste uniformu Vojske Jugoslavije i da su uglavnom lica sklona kriminalu i nasilničkom ponašanju, šta ukazuje na potrebu opreza i odlučnog delovanja do upotrebe vatrenog oružja". To je naredba načelnika Generalštaba, koja je povezana sa ovim, dakle, nije reč samo o tužilaštvu, o sudskim organima, o vlasti, nego i o vojnim strukturama, dakle, od vrha od Generalštaba na dole. A takođe ti je i ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Koje je pitanje za svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste imali ikakvu informaciju i o tome, gospodine B-1461?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja bih hteo da pročitam i deo naredbe komandanta Prve armije koji se na ovo odnosi.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Ja ne vidim u čemu je poenta, ako vi čitate naglas svedoku nešto, neko naređenje koje on nikada nije čuo, on nije bio pripadnik vaše vojske i policije, ili bilo čega drugog. Kako će on na to da odgovori, ja ne znam. Vi možete da izvedete svoje dokaze u dogledno vreme, ali nema nikakve svrhe da to iznosite pred svedoka koji ne zna ništa o tome. Molim vas, pređite na neku drug temu.

SUDIJA KVON: Mislim da je taj dokument već bio uveden u spis. Ako bi Tužilaštvo moglo da nam kaže broj, reč je o ovom naređenju Panića o raspuštanju paravojnih formacija.

TUŽILAC GRUM: Pogledaćemo koji je to broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja samo želim da naglasim, gospodine Mej, da se i u ovim naredbama govori o tome da se te grupe i jedinice zaustavljaju, legitimišu i razoružavaju. Dakle, to je naredba. I da se pri tome ima u vidu da paravojne formacije najčešće koriste uniformu Vojske Jugoslavije i da su u njihovom sastavu lica sklona kriminalu i razbojništvu, šta ukazuje na odlučnost i do upotrebe ...

SUDIJA MEJ: Zaustaviću vas. Ovo nije opšta debata, ovo je svedok koji svedoči o konkretnim događajima. Vi možete da izvedete svoje dokaze i moguće, kao što je sudija Kvon rekao, taj dokument je već uveden u spis. Prema tome, nema svrhe da dalje o njemu raspravljamo. Da li vi imate nekih konkretnih pitanja za ovog svedoka? Ako nemate, pustićemo ga da ide i nećemo više da ga zadržavamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, imam pitanja i za ovog svedoka koja se odnose i na ostatak njegovog svedočenja. Ali, gospodine Mej, pošto ovi dokumenti nisu uvedeni, da li prihvatate da ih sad uvedete kao dokazne predmete, jer se odnose na istu stvar sa vojnog aspekta i sa policijskog aspekta? Znači, na delovanje vojske i policije republika Srbije i Crne Gore u vezi sa paravojnim formacijama o kojima se ovde govori i načinom na koji se te paravojne formacije tretiraju.

SUDIJA MEJ: U ovom trenutku oni nemaju nikakvu vezu sa ovim svedokom i ne možete da ih uvedete putem ovog svedoka. Možete da ih uvedete putem svedoka koji zna nešto o tim dokumentima. Nema svrhe da to

pokušavate putem ovog svedoka. A mi ćemo, takođe, proveriti da li su ovi dokumenti već uvedeni u spis. Molim vas, pređite na neku drug temu, a možemo kasnije da se vratimo na ova dokumenta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovi dokumenti imaju vezu sa pojavom o kojoj svedok svedoči, a ne sa konkretnim svedokom. Jer ovde je reč o opštim dokumentima koji tretiraju pojavu o kojoj svedok svedoči. Prema tome, mislim da je sasvim legitiman zahtev da se ovi dokumenti uvedu kao dokazni predmet. A vi to, naravno, možete odbiti, to je vaša stvar.

SUDIJA MEJ: Da, molim vas, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz vaše izjave vidim da su Muslimani iz Divić formirali krizni štab, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, kada su osjetili da se dešava nešto ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi koliko je taj krizni štab imao članova?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike tri, četiri člana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu oni bili iz sastava Stranke demokratske akcije ili Patriotske lige?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam u kojoj su stranci i da li su bili u stranci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi bili član Kriznog štaba?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa po kom su kriterijumu birani članovi Kriznog štaba? Dobro. Koliko vidim iz vaše izjave, vaš Krizni štab je imao vezu sa Kriznim štabovima drugih mesta, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: O njihovim izjavama, mislim da su se jednom, dva puta čuli sa Kriznim štabom Kula Grada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na koji način su kontaktirali sa tim drugim štabovima?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se vaš Krizni štab bavio prikupljanjem oružja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ovoga šta vi kažete na strani 2, u šestom pasusu, neko naoružanje ste dobili iz Zvornika, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Po njihovim izjavama nešto je došlo, da li iz mjesne zajednice ili od opštine Zvornika, tačno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ne znate koja lica su vam dostavila to naoružanje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate odakle to oružje? Da li znate poreklo tog oružja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je takvog oružja podeljeno?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato na koji je način oružje iz Zvornika dopremano u Diviču?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ni to mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da li vam je oružje poslato iz Zvornika na njihovu inicijativu ili je vaš krizni štab tražio oružje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je u vašem Kriznom štabu bio zadužen za podelu naoružanja u Diviču?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To ne znam ko je bio zadužen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi dobili naoružanje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite u vašoj izjavi da je vaš Krizni štab organizovao patrole, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo tih patrola?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike možda tri, četiri patrole.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je ljudi sačinjavalo jednu patrolu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim po dvojica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je bio zadužen za organizovanje ovih patrola, i ovih vojnih aktivnosti, vi pominjete ime Rasima Zahirovića?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, on je bio u Kriznom štabu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li on bio zadužen za te patrole i za vojne aktivnosti u Diviču?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: On je bio taj koji je komunicirao sa narodom i sa tim Kriznim štabom Kula Grada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a ko je iz kriznog štaba, ili u organizaciji kriznog štaba obučavao te pripadnike tih sastava koji su nosili oružje, obučavao upotrebi oružja i korišćenju oružja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da obučavanja nije bilo. Ko je obučavao, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li vi ikad bili u nekoj od tih patrola?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja sam bio cijelo vrijeme kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Celo vreme kući?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li vam je poznato, da li su prilikom patroliranja neke od tih patrola bile u nekoj situaciji da dejtstvuju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vašem selu je, kako vidim iz vaše izjave, živelo samo osam Srba, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od ukupno 2.500 stanovnika?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitam vas zato što vas je gospodin Grum pitao da li su ti ljudi koji su onda bili, koji su otišli, Muslimani. Praktično, vaše selo je bilo gotovo čisto muslimansko, je li tako? Tako da su mogli biti samo Muslimani. I kakav je bio odnos prema tih osam Srba? Je li neko bio zadužen da motri na njih ili da na bilo kakav način ostvari neku kontrolu nad njima u to vreme?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da nisu imali nikakvih problema, jer su to ljudi iz miješanih brakova koji su živjeli sa nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U vašoj izjavi govorite da su, čim su prestale borbe u Zvorniku, meštani Diviča počeli da beže iz sela. Je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je meštana Diviča napustilo selo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da su svi napustili. Otprilike svi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, na strani 2 u poslednjem pasusu kažete da ste, pošto ste evakuisali svoju porodicu, vratili u Divič, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste učinili, kako kažete, jer ste želeli da vidite šta se dešava. Je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne da vidim šta se dešava. Više sam želio da vidim šta je sa kućom, šta se dešava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je postojala neka obaveza vaša da se vratite, sobzirom na stavove tog Kriznog štaba Diviča?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nije postojala nikakva obaveza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste se vratili svojom voljom nazad. Da li se još neko vratio osim vas, kažete da su svi meštani otišli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da su svi izašli, možda par ljudi je ostalo... Posle su se vratili skoro svi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je istina da su oni koji su se vratili, videli da se u Diviču ništa nije desilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada da se vratimo na ono pitanje gospodina Gruma, koje sam otvorio pa smo prekinuti, nešto se dešavalo u Zvorniku, videli ste da u Drini ima leševa, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U Drini sam vidio leševe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije moglo imati veze sa Zvornikom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da ti leševi ne mogu da putuju uz Drinu, oni su išli niz nju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zato vas i pitam, pošto je Divič uzvodno od Zvornika, to nije moglo imati veze sa Zvornikom. Pa, koliko ste leševa videli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačan broj ne znam, ali mi smo prijavili ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste vi videli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Dvadesetak, tridesetak, tačan broj ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, na osnovu čega ste mogli da zaključite da su u pitanju ubijeno Muslimani?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja nisam naveo da su to bili Muslimani, ali sam naveo da su to bile mrtve osobe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mogli su biti i Srbi i Muslimani.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno, ne znam ko su bili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na trećoj strani, u trećem pasusu vaše izjave, vi navodite da je izvesni Ahmed Šandić otišao u srpsko selo Amajić kod svog poznanika, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Trebalo je da garantuje Sandiću bezbednost kako bi ovaj otišao u Srbiju da kupi cigarete. Jeste tako izjavili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: On se tako dogovorio sa čovjekom tim iz Amajića da će mu pomoći da kupi cigare.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, nešto mi tu razjasnite. To se dešava u vreme dok vi, koliko ja razumem iz vaše izjave, očekujete napad na vaše selo, i kad se dešava to da kažete da napadaju utvrđenje Kula Grad, da je selo pod opsadom, da ga meštani napuštaju zbog straha za sopstvene živote, a ovaj čovek, taj Ahmed Šandić, preko srpskog sela kreće u Srbiju da kupi cigarete?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mi smo bili odsečeni od grada i nismo imali sredstava za život. Kako je on dospio sa njim u vezi, mislim da su se prije poznavali, da je taj Ahmed radio gore u Amajiću, mislim da su se oni jednostavno dogovorili da jedan drugom izađu u susret.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je neki najstrasniji pušač za koga sam čuo, da se u svim tim okolnostima dogovara da ide u Srbiju da kupi cigarete. Selo okruženo, puca se i tako dalje, a on ide da kupuje cigarete u Srbiju.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U to vrijeme se nije pucalo na Divič.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da je Šandić na tom svom putu uhapšen, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tako on kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako je uhapšen kad se već istog popodneva vratio u selo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, ali su ga dopratili sa hidrocentrale "Zvornik".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vratio se u selo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisu ga vratili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da je sa njim došao izvesni major Marko Pavlović, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to čovek koji se tako zvao ili se zvao nekako drukčije, da li ste išta saznali o tome?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisam saznao, ali ljudi u Kriznom štabu su rekli kako se on predstavljao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako se predstavljao, da li se predstavljao kao Marko Pavlović i kao major, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Major Marko Pavlović, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste vi iz toga bili zaključili da je on pripadnik vojske?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Bio je u vojnom odjelu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A on je došao, kako kažete, da ubedi članove kriznog štaba da naoružani ljudi vašeg mesta predaju oružje, je li tako? Da li vam je uopšte objasnio zašto se traži predaja oružja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Meni nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi je li neko napao selo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kako mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li pucao neko po selu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je to bio?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ljudi sa druge strane obale Drine iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, po mojim podacima, upravo iz ovoga mesta koje se zove Kula Grad, to je bila neka vrsta utvrđenog mesta gde je bila jedinica muslimanskih snaga, otvarana je vatra na pozicije Vojske Jugoslavije na drugoj obali Drine.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam nije poznato ili smatrate da nije tačno?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam da li je otvarana vatra sa Kule Grada na Srbiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, koliko je ljudi u selu poginulo u tom napadu o kome vi govorite? Je li poginuo neko u selu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da nije ni jedan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači niko nije poginuo? Vi govorite da je dva dana posle tog prvog dolaska taj čovek koji se predstavio kao major Pavlović, ponovo organizovao sastanak na istu temu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi prisustvovali tom sastanku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od koga imate informaciju o tim sastancima?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Od tih ljudi koji su bili u Kriznom štabu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li on tada nešto pretio, zastrašivao sagovornike ili... Šta je bila sadržina razgovora?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Za prijatnije ne znam, ali sadržina je bila da je ponovo tražio da se preda oružje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato koliko je ovaj krizni štab i ta jedinica muslimanskih snaga u Kula Gradu, imala naoružanja i uopšte naoružanih ljudi pod svojom kontrolom?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, koliko vidim, oni su vam savetovali da ne predajete oružje i citiram ovo što kažete: "Dok je Kula Grad u muslimanskim rukama, dotle Divić nema čega da se plaši". To je otprilike ono šta vi kažete.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To je bilo njihovo mišljenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi nemate nikakvu predstavu ni informaciju koliko ih je bilo tamo, niti o tome da su pucali preko Drine na pozicije na kojima je bila Vojska Jugoslavije?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nemam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste mogli bez ikakvih informacija da zaključite onda na osnovu čega oni vama garantuju bezbednost, ako ne znate ni koliko ih je, ni šta su, ni ko su, ni čime su naoružani? Jer bi to značilo da bi, u slučaju napada na Divič, oni vas branili, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da vas onda ne pitam o tome dalje, pošto kažete da ne znate. A da li su ti pokušaji da se ukloni to naoružanje pokušaji da se na miran način razreše problemi koji su nastali tu na terenu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam koji su to bili pokušaji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li vam ovi predstavnici srpskih snaga i tog jutra kada je bio taj napad na Divič, predložili da predate naoružanje, da li se toga sećate?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tražili su sa druge strane obale, odnosno iz Srbije, zvali su preko megafona, da predamo naoružanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to vama bilo jasno da je to zato što se puca na drugu stranu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam zašto se to tražilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Otkud bi oni na drugoj strani Drine mogli znati da ste naoružani dok ne pucate na njih?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Pa, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ništa niste videli od otvaranja vatre po položajima Vojske Jugoslavije sa vaše strane?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sa naše strane nisam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali sve ukupno niko nije poginuo u tom napadu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na četvrtoj strani, u četvrtom pasusu navodite da su članovi Kriznog štaba pobjegli iz sela i odneli oružje. Je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je nešto ostalo šta su meštani predali posle toga?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da je bilo privatno oružje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo privatno?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate odgovor na pitanje zbog čega su članovi kriznog štaba otišli? Zašto nisu ostali u Diviču kao i ostali meštani?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam zašto su otišli, ali znam zašto su se vratili, jer su nam pričali kad su se vratili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad mi, molim vas objasnite na petoj strani vaše izjave, u prvom pasusu kažete da su, dok ste boravili u upravnoj zgradi rudnika "Novi izvor", došli neki mlađi, kako ih vi nazivate vojnici, i tražili da 10 po 10, kako ste u glavnom ispitivanju objašnjavali, idu sa njima da pretresaju kuće, da vide ima li oružja i da na taj način provere sve kuće. Je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, iz onoga šta ste vi govorili, vaš broj se sa 174, koliko sam zapisao, smanjio na 164 ili 162, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Prvi put je otišlo 11 ljudi, posle su odveli jednoga momka, mislim da su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta se desilo sa tih 11 koji su otišli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisu se nikad vratili. Šta se desilo, ne znam tačno ..

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vas 162 je stiglo u Čelopek?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi znate tačan broj?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Otkud znate tačan broj?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Zato što nas je bilo 174, 11 je otišlo, jedan je isto izveden, toliko nas je ostalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li znate čoveka sa nadimkom Pufta, među tim koji su vas tamo maltretirali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste nabrojali još koga, kad ste razgovarali sa istražiteljima, koji vas je maltretirao osim ove pomenute braće Repić, i tako dalje, Žuća, ili kako se zovu? Jeste zapamtili još nekoga, možete li da navedete još neka imena?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Zoka ili Zokica. I neki koji se predstavio kao Major.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi na strani 8, u osmom pasusu navodite da su taj Zoka i Major pucali Izetu Hadžiću u koleno.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda mu naredili da se gubi i da je on izašao i više se nije vratio?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko mu je pucao u koleno Zoka ili major?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da je Major bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, a kako je Izet Hadžić izašao kad je bio ranjen u koleno? Kako je mogao uopšte da hoda?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ni ja ne znam, ali je čovjek izašao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li on bio ranjen u koleno, je li mu bilo povređeno koleno?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I na osmoj strani, u prvom pasusu vaše izjave, navodite da su četvorica Muslimana koji su Majoru, navodnom majoru, je li to bio nadimak čoveka ili ...

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tako su ga zvali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koji su predali novac, bili oslobođeni, ta su trojica otišla u Srbiju, a jedan je ostao u Zvorniku, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato zbog čega su ova trojica otišla u Srbiju, a jedan otišao u Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je njih pustio u Srbiju? Je li su to ti isti ljudi koji su počinili sve ove zločine, koje ste nabrojali, u Čelopeku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ko ih je pustio da idu iz tog vašeg zatvora tad?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nisam bio sa tim ljudima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, nije mi jasno onda kako objašnjavate događaj o kojem ne znate?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sa tim ljudima sam se sreo kad sam izašao posle tog zatvora i oni su mi pričali da su prebačeni u Srbiju, i posle su izašli negdje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ja dobro razumem da ste se vi sa tim ljudima sresli posle izlaska iz Batkovića?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi za ove ljude koji su vas tamo maltretirali, masakrirali, radili sve to šta ste opisali, jesu oni nosili kakve uniforme?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Neki jesu, neki nisu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ti koji jesu, koliko je njih nosilo, koliko nije nosilo uniformu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da je Zoka imao majicu kratkih rukava, Major ponekad, nosili su maskirne pantale, dok ovi ostali su bili u uniformi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovi ostali su bili u civilu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U uniformi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakvoj uniformi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Vojnoj uniformi, dok je Repić imao jednu posebnu uniformu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakvu je on imao uniformu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kako da objasnim to ovim, neka posebna uniforma, nije maskirna kao vojna, neki drugi materijal je bila, malo deblja, malo, neko čohano odijelo, našim jezikom rečeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam shvatio da ste vi od nekoga čuli da je ta grupa iz Loznice, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Zokina grupa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od koga ste to čuli?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Od ljudi koji su bili zatvoreni u ciglani "Novog izvora" u Karakaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li su oni nosili neke oznake na tim svojim uniformama ili na tim civilnim delovima odeće koje su imali kako ste opisali? Jesu li nosili neke oznake?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisu imali oznake sem Repića koji je imao na kapi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je on imao na kapi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tradicionalnu srpsku oznaku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je to tradicionalna srpska oznaka?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Našim jezikom rečeno, kokarda, pravi naziv ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na kapi nosio kokardu? Pa je li to vama onda bilo jasno da je u pitanju neka paravojna formacija?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Te ljude nisam poznavao i nisam znao ko su oni, u kojim su formacijama, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad su dolazili u Čelopek, vi ste imali prilike da vidite čime su oni dolazili u Čelopek. Nekim vozilom verovatno.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mi smo bili zatvoreni, nismo vidjeli da li su dolazili vozilom, pješice ili... Pješice su ulazili u taj dom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, koliko je ljudi brojala grupa od Repića i tog Majora?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam koliko je brojala, ali otprilike po pet, šest njih je dolazilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pet, šest ljudi? A dobro, recite mi, molim vas, da li ste ikada za vreme svog boravka u Čelopeku, videli ijedno lice koje biste mogli da pretpostavite da je pripadalo Vojsci Jugoslavije ili nekom bilo kakvom državnom organu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Samo još nekoliko pitanja oko ovoga boravka u Batkoviću. Koliko ja imam ovde podatke, taj logor u Batkoviću je bio neka vrsta sabirnog centra, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tu je bilo otprilike 1.500 ljudi sa svih prostora, odnosno iz okoline Zvornika, Kalesije, Vlasenice, Bratunca, tih mjesta okolnih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je rukovodio tim logorom? Ko je držao taj logor?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam ko je rukovodio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate koja formacija, da li neakva vojska ili neakva policija, ko je držao Batković? Ko su bili ti ljudi koji su držali Batković.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Stražari su bili vojska, mlađi ljudi, posle su došli neki stariji ljudi, isto u vojnoj uniformi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi koliko je regularno ili bar koliko ste vi puta videli predstavnike Crvenog krsta da dolaze da obilaze taj logor ili sabirni centar ili kako god da ga nazovemo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Od prvog puta kada su došli, mislim da su dolazili svakih 15 dana, nekad mjesečno, nekad sedmično do kraja su posećivali to mjesto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste proveli tamo godinu dana?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li ste imali, ako su oni dolazili nekad sedmično, nekad mesečno, nekad u 15 dana, dakle, morali su da... To je bilo bar dvadesetak poseta, je li tako, za vreme od godinu dana, ako ne i nešto više?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi imali kad prilike da razgovarate sa tim predstavnicima Crvenog krsta?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je razgovarao sa njima? Zar oni nisu razgovarali sa ljudima koji su tu bili zarobljeni, utamničeni ili kako god hoćete da kažem?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sa nekima jesu razgovarali, sa mnom lično nisu, ali više su donosili neke poklone, primera radi, pribor za ličnu higijenu, nešto garderobe, cigarete, poštu i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se iz tog sabirnog centra vršila razmena zarobljenika?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, jedan od njih sam bio i ja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li biste mogli da mi opišete način na koji ste vi razmenjeni? Kakvim postupkom ste vi razmenjeni?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da je bilo posredstvom Crvenog križa. Razmjenjen sam u Šibošnici nedaleko od Tuzle.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Posredstvom Crvenog krsta ste razmenjeni. Koliko sam ja razumeo, evo iz podataka koje sam dobio, svi su razmenjivani posredstvom Crvenog krsta.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo potrebno da vi nešto potpišete, da date neku izjavu, da date neke generalije nekom predstavniku Crvenog krsta koji je posredovao u vašem razmjenjivanju? Kako je formalno izgledao taj postupak razmene? Eto, taj čin razmene.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Za razmjenu su čitani spiskovi ljudi koji su trebali biti razmijenjeni, posle toga smo autobusima prebačeni do tog mjesta gdje se vršila razmjena, i onda smo prešli na muslimansku teritoriju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je sastavljao spiskove ljudi koji je trebalo da budu razmijenjeni?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam ko je sastavljao, ali su spiskovi čitani u Batkoviću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi koliko vas je bilo u grupi kad ste vi razmijenjeni? Vi niste razmijenjeni sami, pretpostavljam više vas u jednom turnusu.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Otprilike 300 do 400 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko? 300 do 400 ljudi? A recite mi, za tih godinu dana, koliko ste bili u Batkoviću, koliko je takvih grupa razmijenjeno?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da je to bila jedna od najvećih grupa koja je razmijenjena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je ukupno grupa razmijenjeno? U koliko je navrata vršena ta razmena?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Zaista ne znam. Za jedno dvije znam, jer sam bio u Batkoviću, a za ove ostale ne znam, nisam boravio tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste pitani na početku o toj elementarnoj geografiji, gde je Zvornik, na jednoj obali Drine, gde je Mali Zvornik, na drugoj obali Drine, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Zvorniku su živeli i Srbi i Muslimani, je li tako? A u Malom Zvorniku takođe i Srbi i Muslimani, je li tako? Zvornik je u Bosni i Hercegovini, a Mali Zvornik u Srbiji, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Zvorniku je bilo sukoba, je li tako? Da li ste ikad čuli za neki sukob u Malom Zvorniku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nisam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo... Da ste vi čuli, ikakvog maltretiranja Muslimana u Srbiji, evo na primer u Malom Zvorniku, samo preko mosta koji deli Bosnu od Srbije?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da pogledam još ove moje zabeleške. Molim vas, objasnite mi pošto nisam dovoljno dobro razumeo opis nekog skupa u vašem mestu za koji kažete da su se ljudi, odnosno meštani, okupili pred džamijom. Sećate se da ste o tome govorili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam ovde zapisao da je bilo okupljeno stotinak ljudi, tako ste rekli. A kako to od 2.500 stanovnika samo stotinak ljudi da se okupi?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da nisu svi došli na taj skup.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne svi, nego samo stotinak ljudi.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Stotinjak je bilo prisutno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bila sadržina tog skupa? Ko je sa kim razgovarao i čemu je bio posvećen taj skup?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Oficir koji je bio tu tražio je da se preda naoružanje, ljudi ako ne smiju predati legalno, ono, mislim da se vide ljudi, odredio je mjesto na stadionu da se jednostavno tu ostavi to naoružanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bila posledica tog zahteva? Je li se ostavilo naoružanje tamo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nešto je predato, nešto ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo, zaboravio sam da vas pitam jedno pitanje u vezi sa Batkovićem. Da li vam je poznato da li je neko maltretirao zarobljenike u tom logoru u Batkoviću?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Maltretirao ili nije maltretirao?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Jeste maltretirao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vas neko maltretirao u logoru u Batkoviću?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ponekad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U čemu se sastojalo to maltretiranje?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Udarci šamara, kad je prebrojavanje, palica preko leđa, ili palica preko leđa na poslu i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ne znate ko je držao taj centar?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate još 10 minuta, ako vam to potrebno za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja čak mislim da neće biti potrebno toliko. Rekli ste, kad ste govorili da su bili naoružani ljudi u selu, pomenuli ste policiju, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Koje naoružane ljude?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada, neposredno, ja imam ovde zabeleženo, pošto ste govorili o tom skupu pred džamijom i zahtevu da se preda naoružanje, da je tamo bila neka policija, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Posle te vojske došla je policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Gospodin Grum vas je pitao kakva je to policija, je li to lokalna policija, vi ste rekli da je to lokalna policija.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ljudi su bili u plavim uniformama, mislim da je bila lokalna policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu to bili ljudi koji su došli iz Zvornika ili je bila i neka policijska stanica u vašem selu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Kod nas nije bilo policijske stanice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je tih policajaca došlo u vaše selo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam koliko je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sada mi recite, pošto ste govorili da je u hotelu "Drina" neka osoba u civilu izdavala potvrde kojima se moglo ići nesmetano, čak ste pomenuli da se moglo da ide i u Srbiju, pomenuli ste da ste vi dobili takvu potvrdu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li imate možda tu potvrdu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste je sačuvali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate šta je pisalo na toj potvrdi, kako je izgledala ta potvrda?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Izgledala je, jedan običan mali papirić, na kojem ne znam tačno što je sve stajalo, ali moglo se kretati po gradu Zvorniku u određenom vrmenu, od nekog vremena, ne znam tačno kojeg.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi da li je tu stajao naziv organa koji izdaje potvrde?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne sjećam se toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je stajalo Skupština opštine Zvornik ili Policijska stanica Zvornik, ili štab Teritorijalne odbrane Zvornik, ili bilo šta drugo, da li se sećate bilo kakvog naziva?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li imala potpis ta potvrda?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da nije imala potpis ta potvrda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, imala je samo vaše ime i prezime i gore je pisalo "potvrda" da možete da se krećete?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ime i prezime nije pisalo, samo je sastav toga bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je samo bilo?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To što je pisalo na njoj. Da se može kretati sa tom potvrdom uz lični dokumenat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je nekakva privremena potvrda koja naznačava vaša lična dokumenta ili služi umesto ličnih dokumenata?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Sa ličnim dokumentom je ona važila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa ličnom kartom, hoćete da kažete? Znači, u njoj je pisalo vaše ime i prezime, i broj lične karte?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nego?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Samo sadržaj, opet ponavljam, da se može kretati u vremenu "od - do" sa ličnom kartom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, pošto ste vi ovde rekli da je policiju opet zamenila neka vojska, kakva je to vojska bila?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To su bili ljudi u vojnoj uniformi. Odakle su ti ljudi došli, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu imali neke oznake?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Najverovatnije da su imali. Ja ne znam koje su imali oznake.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste objasnili da su vas u 11 autobusa povezli prema Olovu i zaustavili u Han Pijesku zato što se nije moglo dalje zbog borbenih dejstava, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tako su nam rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vas vratili u Zvornik?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda opet krenuli ka Tuzli, pa zaustavili zbog toga što su i tamo bila neka borbena dejstva, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vas opet vratili u Zvornik. Na autobusku stanicu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači da su te vlasti tada želele da vas negde pošalju na neku bezbednu teritoriju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tako su nam rekli kad su hteli da nas deportuju, da će nas prebaciti u mjesto Olovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste krenuli, znači autobusima i vraćeni zato što nije bilo moguće fizički da se stigne do Olova ili nije bilo fizički moguće da se stigne u Tuzlu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tako su nam oni rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li bi imali razloga da vas tako vozikaju do jedne tačke, pa vraćaju, pa do druge tačke, pa vraćaju, ako nisu želeli da vas prebace na neku teritoriju?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, vi kažete da vam se obratio Branko Grujić, gradonačelnik Zvornika?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da. On nam se obratio u upravnoj zgradi "Novog izvora".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo pošto ste se vratili drugi put, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tad su nas razdvojili od žena i djece.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta vam je on tada rekao?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da napišemo imena ljudi koji borave tu, da ćemo ići nešto da radimo i da ćemo potpisati izjavu o lojalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali niko takvu izjavu nije potpisao, a nije vam ni ponuđeno da potpišete, je li tako?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A meni sad nije jasno kako ste vi iz ruku vlasti u Zvorniku, gde ste imali čak i kontakt sa gradonačelnikom, znači Zvornika, odjednom dospeli u ruke ove kriminalne grupe koja je posle izvršila sva ta dela o kojima ste govorili.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: To i meni nije jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, kad su vas oni preuzeli? Ko vas je odveo u Čelopek? Jesu vas oni preuzeli i odveli u Čelopek ili su oni došli u Čelopek pošto ste vi već tamo bili smešteni?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Do Čelopeka su nas propratili vojska i policija, a u Čelopeku su dolazili ti ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ti ljudi koji su vršili te zločine o kojima govorite su se prijavili tek u Čelopeku, tamo gde ste vi bili zatvoreni.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, njih nije bilo u Zvorniku, niti su vas oni odveli u Čelopek?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je bilo sa tom vojskom i policijom koja vas je odvela u Čelopek? Ona se vratila u Zvornik, znači?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam gdje su onim otišli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, ko vas je predao u ruke tim ljudima, je li neko bio tamo ko je vas predao u ruke tim ljudima koji su posle izvršili sva ta dela?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mi smo bili tu zatvoreni, a ispred ulaza, koliko smo mi mogli vidjeti, bila je policija, naoružana policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ta policija ništa nije, je li bila ta policija prisutna kad su oni vršili te zločine o kojima ste govorili?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Oni su bili van. Ponekad bi ulazili unutra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je iko od njih pokušao da spreči nekoga od ovih koje ste nabrojali koji su kasnije hapšeni i suđeni, ali u Srbiji, da vrši te zločine koje je vršio?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: U sali nisu bili sprečavani, vani ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je u sali bio prisutan neko od tih policajaca, pretpostavljam iz zborničke... Je li to pripada opštini Zvornik, je li tako, taj Čelopek?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Čelopek pripada opštini Zvornik, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li to bilo kad su odlazili iz stanice u Zvorniku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Tačno ne znam odakle su dolazili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je njih bilo? Koliko je bilo pravih policajaca osim ove grupe od nekoliko ljude koje ste nabrojali kao kriminalce?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislite na te stražare?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim na policajce koje vi pominjete. Ne znam ko vam je bio stražar.

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Policija je ispred tog Doma kulture koja je bila, njih je možda bilo četiri, pet, šest, tako nešto, ne znam tačan broj, ali su bili tu.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, privedite ovo unakrsno ispitivanje kraju, možete da postavite još dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, samo pokušajte da se setite, ili ako znate da mi date objašnjenje, kakve je veze ta policija tih četiri, pet, šest ljudi, policajaca koji su čuvali vas u Čelopeku, kakve su ovi imali veze sa ovom grupom koja je došla tu da vas maltretira?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ja ne znam kakvu su imali vezu. Ne znam ni da li su imali nekakvu vezu, ne znam ništa o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li oni bili prisutni u vreme kad su vas maltretirali?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Glavni činovi kad su bili izvođeni, nisu bili prisutni, bili su vani, a kad su bila udaranja i šta ja znam, ponekad bi ulazili unutra u tu prostoriju gde smo bili zatvoreni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vas je iko od njih pokušao da zaštiti od tog maltretiranja?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Možda jednog ili dva čovjeka su zaštitili ti policajci koji su bili vani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo jednog ili dvojicu?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Jednog ili dvojicu.

SUDIJA MEJ: U redu. Gospodine Tapušковиću, izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Za ovog svedoka, časne sudije, nemamo pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Samo dva pitanja. Pre svega želim da kažem da sam pregledao dokumentaciju, prošao sam kroz transkript, ali nisam mogao da lociram taj dokazni predmet. Ako bi nam optuženi dostavio kopiju dokumenta, mogli bismo na osnovu kopije da kažemo da li je taj dokument došao od nas ili iz nekog drugog izvora i mogli bismo onda da obavimo pretragu posle podne i da nađemo taj dokument.

SUDIJA MEJ: Molim vas, gospodine Miloševiću, dajte nam taj dokument da ga uvedemo kao dokazni predmet. Ako ustanovimo da je već bio ranije uvden, onda ćemo taj broj da odbacimo, ali najbolje bi bilo da ga sad uvedemo kao dokazni predmet u spis.

TUŽILAC GRUM: Mogu li da pitam da li je to dokument koji je optuženi dobio od nas ili je sam nabavio taj dokument?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam imao taj dokument i ja sam ga predao ovde kao dokazni predmet. Ja mogu da nađem njegovu kopiju, ja sad tu kopiju nemam. Imam ove dve kopije naredbi Generalštaba i Prve armije koje sam vam citirao, koji sam hteo takođe da predam kao dokazne predmete, ali mislim da je gospodin Kvon citirao dokazni predmet koji sam ja već predao, a možemo izvršiti pretragu da nađemo i druge kopije, a i druga dokumenta koja se odnose na taj slučaj.

SUDIJA MEJ: Mi smo pregledali zapisnik i imamo zapisnik šabačkog Suda, ali nemamo te naredbe, ta naređenja. Da li želite da se to uvede kao dokazni predmet ili ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: U redu onda, dajte mi ih i mi ćemo da ih uvedemo kao dokazne predmete.

sekretar: To je dokazni predmet Odbrane koji nosi datum 1. avgust 1992. godine i to je dokazni predmet Odbrane 129, i imamo naređenje koje nosi datum od 2. avgusta 1992. godine i to je dokazni predmet Odbrane 130.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, kada ste vi bili u logoru "Batković", da li su ljudi, koji su vas tamo zatvorili, zabeležili vaše ime? Da li ste vi bili registrovani?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislite od Crvenog križa? Bio sam zabilježen i zapisali su moje ime i prezime.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nemojte da kažete svoje ime naglas. Ali nam recite da li ste njima dali svoje pravo ima i prezime?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da, dao sam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na osnovu dokaznog predmeta Odbrane 56 i komentara koje je izneo optuženi u vezi vašeg svedočenja, da ste bili u Batkoviću godinu dana, čini se da je za vreme vašeg boravka u Batkoviću vođena istaga o tome šta se dešavalo u Čelopeku? Da li je tokom vašeg boravka u Batkoviću iko došao sa vama da razgovara o događajima koji su se desili u Čelopeku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Ne, nije došao niko.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su drugi ljudi koji su bili zatočeni u Čelopeku bili kasnije sa vama u logoru "Batković"?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je vama poznato da li je obavljen razgovor sa bilo kim od njih u vezi sa zločinima u Čelopeku?

SVEDOK B-1461 – ODGOVOR: Mislim da nije obavljen razgovor.

TUŽILAC GRUM: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Svedoče B-1461, ovim je završeno vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Možete da se povučete. Ali pre nego što to uradite, pošto moramo da spustimo zavese, ima nekih pitanja koje želimo da raspravimo sa Tužilaštvom. Gospodine Najš?

TUŽILAC NAJS: Sledeći svedok je takođe svedok za koga je podnet zahtev da svedoči po Pravu 92bis i možda bi bilo najbolje kada bismo sada izneli taj zahtev kako bismo sutra mogli bolje da iskoristimo vreme. Svedok želi izvesnu zaštitu, deo njegove priče je nešto šta može u celini da se ispriča, ali mi ćemo da pokušamo da se time bavimo što je moguće ekspeditivnije, međutim mislimo da je deo svedočenja ovog svedoka prikladan da se uvede putem Pravila 92bis, a jedan deo bi bio od velike koristi kada bi se čulo svedočenje uživo.

SUDIJA MEJ: Problem je... Mi smo tek u ovom trenutku dobili ovu izjavu, pa nam je teško da se time bavimo ako je nismo pročitali.

TUŽILAC NAJS: Reč je o dve izjave. Mi smo se ovaj put vratili na raniju praksu, beležili smo brojevima paragrafe u izjavi i možda bih mogao da vam pomognem tako što ću da vam kažem da u našem zahtevu veliki broj paragrafa je identifikovan kao paragrafi kroz koje bismo ili vodili svedoka uživo ili bismo samo jedan mali, ograničeni deo tih paragrafa uveli putem svedočenja uživo. Iako je reč o vrlo ubedljivom svedočenju, smatramo da je dovoljno da taj deo svedočenja bude kratak, ukoliko Pretresno veće pristane na uvođenje ostatka putem Pravila 92bis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je naredni svedok, isto kao i prethodni svedok, shvatio sam da zahtev druge strane da se uvede prema Pravilu 92bis je postavljen danas. Ja ne razumem tu praksu, kao što ne razumem ni praksu da se svedok koji je bio naveden po imenu i prezimenu, odjednom proglašava za zaštićenog svedoka, to je sad kako bi Francuzi rekli *a la mode*. Izgleda da svako bude zaštićeni svedok i da se nikom ne vidi lice i da svedoči u

posebnim uslovima. Ja se kategorično protiv da se ovaj sledeći svedok uvodi po Pravilu 92bis, jer je danas postavljen zahtev, a sutra taj svedok treba da svedoči. To je potpuno neprihvatljivo.

SUDIJA MEJ: U redu. Razmotrićemo vaše prigovore i okolnosti. Gospodine Kej, da li vi želite nešto da kažete?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ne znam da li Pretresno veće želi mene da sasluša sada ili prvo da pogleda papire?

SUDIJA MEJ: Recite nam u jednoj rečenici šta imate da kažete.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Pa, odnosi se na ponašanje optuženog, to jeste kumulativno svedočenje, ali samo Tužilaštvo priznaje da mora da se obavi unakrsno ispitivanje. Optuženi želi da ostvari javni interes ovog suđenja i da se ovaj svedok sasluša usmeno i mislim da nije potrebno da ja bilo šta drugo dodam u vezi sa tim.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo to da razmotriti i reći ćemo vam sutra našu odluku.

SUDIJA KVON: Mislim da bi u transkriptu trebalo da piše da se ne odnosi na ponašanje i delovanje optuženog.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo da prekinemo sa radom. Nastavljamo sutra u 9.00.